

Staat van de Straat 2025

Onderzoeksverslag

Respondenten lijken relatief honkvast. Veiligheid en stabiliteit lijken belangrijke factoren bij het bepalen van de treklust. Op een enkeling na, bij wie de onrust van binnen lijkt te komen.

Hoewel de meeste respondenten menen dat mensen een neutraal beeld van hen hebben, ervaart bijna de helft van hen wel een stigma. Dit lijkt met name te gelden voor mannen.

Bepalende factoren hierbij lijken te zijn de manier waarop men bejegend wordt, de mate waarin doelen bereikt worden en de inschatting van het eigen gedrag, zowel in negatieve als positieve zin.

Over het algemeen lijken respondenten zich veilig te voelen. Het eigen gedrag en karakter lijken hierin bepalende factoren. Ook komt het belang van een veilige slaapplek nogmaals naar voren.

Respondenten geven aan dat ze vooral een eigen, rustige plek nodig hebben en stabiliteit. De wens op een 'normaal' leven komt sterk naar voren.

Aanbevelingen

Dit onderzoek is niet representatief genoeg om conclusies te kunnen trekken voor de hele doelgroep. Het aantal respondenten was met 24 zeer klein en met name vrouwen en personen die zich niet als man of vrouw identificeren waren niet sterk vertegenwoordigd. Het is daarom van belang dat er meer en grootschaliger onderzoek wordt gedaan.

Inleiding

Dankwoord

De onderzoekers willen graag hun dankbaarheid uiten aan alle deelnemers en medewerkers van het onderzoek.

Met name de deelnemers van het 12e huis, Kommarin, De Tuinen en Spilsluizen. Daarnaast de redactieleden van De Riepe die als ervaringsdeskundige hebben deelgenomen.

Tenslotte bedanken we Judith, Tim, Edwin, Hannie, Arnold, Karel, Wietske, Harm, Joelle en Martijn voor hun waardervolle input bij het ontwerpen van het onderzoek en Tony, Nynke, Paula en Meindert voor het faciliteren van de afname.

Aanleiding

Halverwege 2024 kwam een aantal redactieleden van De Riepe de Monitor Daklozen van de gemeente Groningen tegen. We gingen hem vol enthousiasme lezen, maar bleven daarna achter met meer vragen dan antwoorden. De resultaten voelden heel afstandelijk en wij kregen niet echt een beeld van wie deze dak- en thuisloze mensen waren en hoe het leven voor hen is.

Daarop besloot een aantal van ons zelf onderzoek te gaan doen om antwoord te geven op onze vragen.

Dit rapport is het resultaat.

Ontwerp

We hebben gekozen voor een vragenlijst, omdat we op die manier de informatie direct van de doelgroep konden vergaren. Het merendeel van de vragen zijn meerkeuzevragen. Bij een deel van de meerkeuzevragen geeft een van de keuzes de mogelijkheid om een eigen antwoord in te vullen. Daarnaast zijn er nog een aantal vervolgvragen waar open antwoorden gegeven kunnen worden.

De vragenlijst is tot stand gekomen door samenwerking tussen redactieleden van De Riepe en een aantal ervaringsdeskundigen. De redactieleden hebben een eerste lijst opgesteld en twee ervaringsdeskundigen hebben de lijst bekeken en suggesties gedaan voor verbeteringen. Daarop zijn deze suggesties verwerkt in de uiteindelijke vragenlijst.

Het onderzoek is opgedeeld in een aantal onderwerpen. Het begint met de vraag hoe en waarom mensen dak- of thuisloos worden. Dan gaat het in op zaken die te maken hebben met het dagelijks leven, zoals de voorziening van basisbehoeften, geld, sociale omgang en veiligheid. Het sluit af met een blik op de toekomst.

Een redactielid heeft de vragenlijst afgenomen onder deelnemers van een viertal opvanglocaties, verspreid over de plaatsen Leeuwarden, Assen en Groningen. In de locatie in Assen heeft een medewerker van de opvanglocatie de vragenlijst afgenomen. Verder hebben nog twee redactieleden die ervaringsdeskundige zijn de vragenlijst ingevuld. Al met al zijn 24 mensen bereid gevonden mee te werken aan het onderzoek.

Oorspronkelijk was het plan om ook tijdens de analyse ervaringsdeskundigen bij het proces te betrekken, maar wegens tijdsgebrek is dit niet gelukt. Een redactielid heeft de analyse op zich genomen.

De Resultaten

In dit deel worden de resultaten met grafieken weergegeven en kort toegelicht in een stukje tekst. Wanneer er open antwoorden zijn die verdiepend inzicht bieden, worden deze genoemd.

Soms komen de aantallen niet overeen met het aantal respondenten (mensen die de vragenlijst hebben ingevuld). Dit komt omdat niet alle respondenten alle vragen hebben beantwoord en/of omdat bij sommige vragen meer dan één antwoord gegeven kon worden.

De nummering van de vragen en grafieken is die van de oorspronkelijke vragenlijst (toegevoegd als bijlage). Omdat sommige vragen in het verslag zijn samengevoegd tot één paragraaf, hebben de vragen en grafieken niet altijd een opeenvolgende nummering.

In totaal waren er 24 respondenten, waarvan 17 mannen, 5 vrouwen en 2 personen die zich niet als man of vrouw identificeren. Qua leeftijd waren er 8 jongvolwassenen (0-30 jaar), 10 volwassenen (31-50 jaar) en 6 ouderen (51-100 jaar). De geografische spreiding besloeg 11 respondenten uit Groningen, 9 uit Leeuwarden en 4 uit Assen.

Het onderzoek is niet representatief. Dat wil zeggen dat het te klein is om conclusies te kunnen trekken over alle dak- en thuisloze mensen. Maar het geeft wel een indruk van hoe het leven is voor sommigen van hen, vertelt door henzelf. Het onderzoek toont daarmee aan, dat respondenten prima in staat zijn om zelf te vertellen over hun omstandigheden en en aan te geven wat ze nodig hebben.

2. OORZAAK

1.3 Hoe oud was je toen je dak- of thuisloos bent geworden?

De meeste respondenten (10) werden tussen 21 en 30 jaar dak- of thuisloos. Daarnaast werd een grote groep (5) dak- of thuisloos tussen 11 en 20 jaar. De ene respondent die 81 en 90 jaar dakloos werd, is met afstand een uitschieter.

Onder de vrouwen zijn de meeste (3) dak- of thuisloos geworden tussen 21 en 30 jaar. De mannen werden het meest (10) tussen 11 en 30 jaar dak- of thuisloos, maar tussen 31 en 60 jaar werd een bijna even grote groep (9) dak- of thuisloos. Personen die zich niet als man of vrouw identificeren werden tussen 21 en 30 jaar dak- of thuisloos.

In Leeuwarden en Groningen werden de meeste respondenten (4) dak- of thuisloos tussen 21 en 30 jaar. In Assen werd een even grote groep van 2 respondenten dak- of thuisloos tussen 21 en 30 jaar en tussen 41 en 50 jaar.

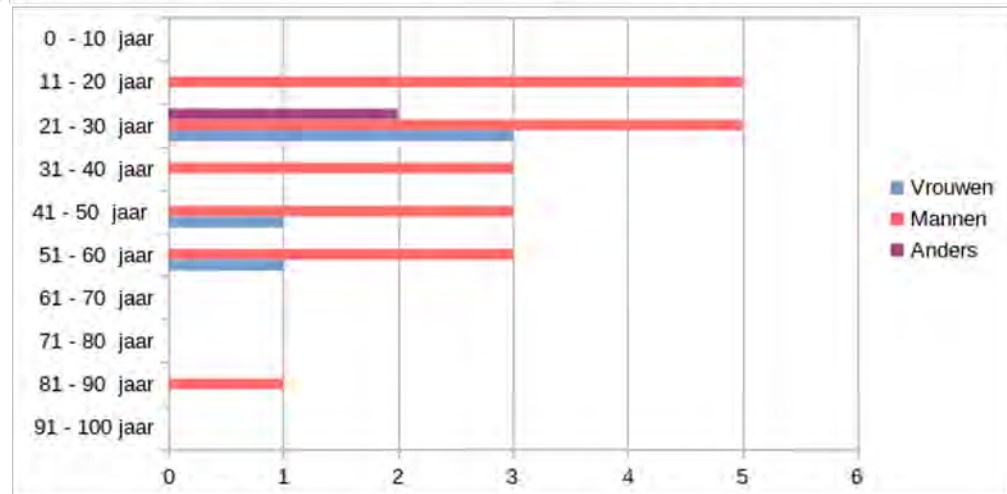
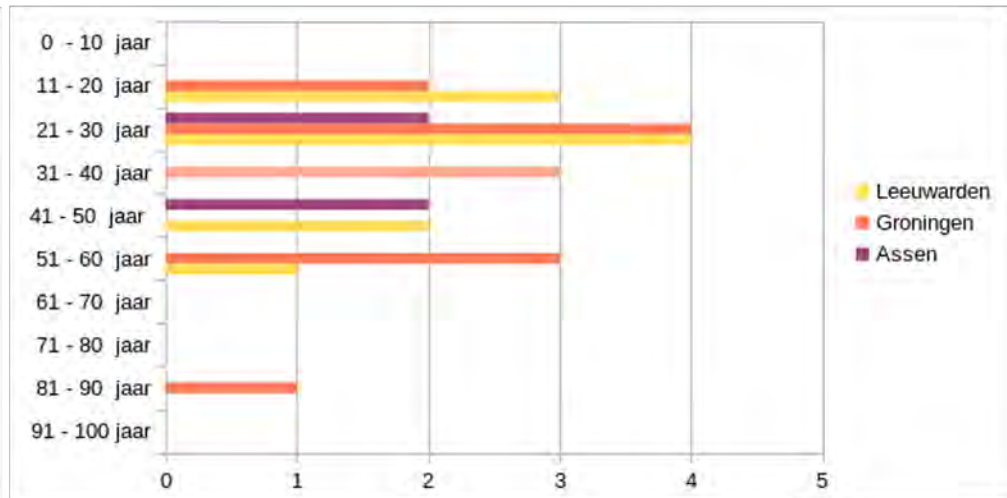
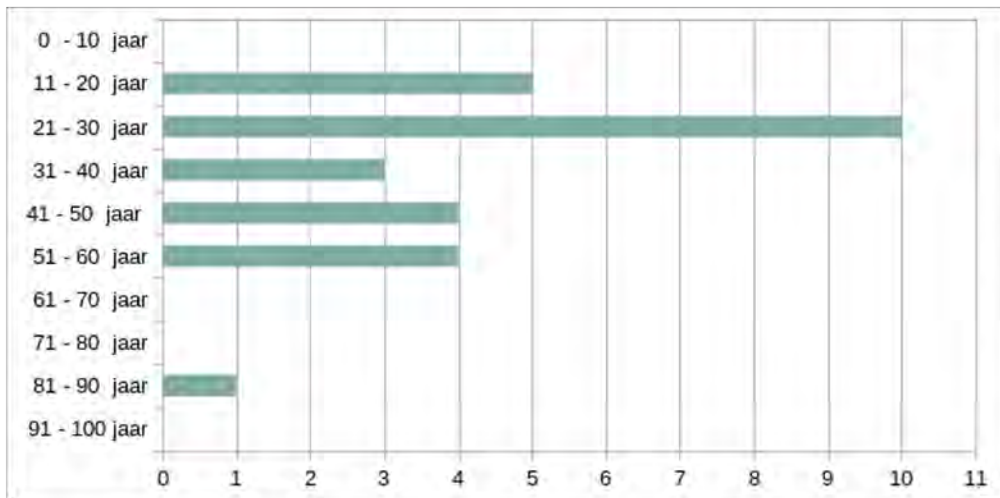


Fig. 1.3 Hoe oud was je toen je dak- of thuisloos bent geworden? Totaal, per leeftijd en geslacht.

2.1 Hoe ben je dak- of thuisloos geworden?

De meest voorkomende oorzaak van dak- of thuisloosheid onder respondenten was uit huis gezet worden (15), gevolgd door onbekende oorzaken (8) en weglopen (4). "Problematiek met woningbouwvereniging te veel problemen in de wijk," schrijft een respondent.

Onder jongvolwassenen was de meest voorkomende oorzaak uit huis gezet worden (9), gevolgd door weglopen (3). Onder volwassenen was de meest voorkomende oorzaak uit huis gezet worden (5), gevolgd door niet in de lijst genoemde oorzaken, zoals bijvoorbeeld detentie of het afwijzen van een uitkeringsaanvraag. Onder ouderen vormden niet in de lijst genoemde oorzaken, zoals bijvoorbeeld een scheiding, de hoofdoorzaak (3).

Voor alle geslachten vormde uit huis gezet worden de meest voorkomende oorzaak. Voor vrouwen was de op een na meest voorkomende oorzaak onbekend, voor mannen was dat weglopen en voor personen die zich niet als man of vrouw identificeren was immigratie een even vaak voorkomende oorzaak.

Voor alle plaatsen vormde uit huis gezet worden de meest voorkomende oorzaak, gevolgd door onbekende oorzaken. Daarnaast kwam in Groningen weglopen ook veel voor.

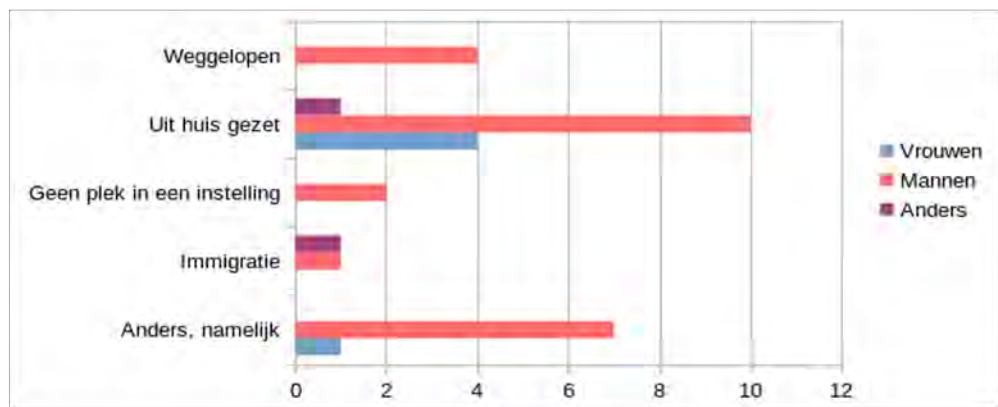
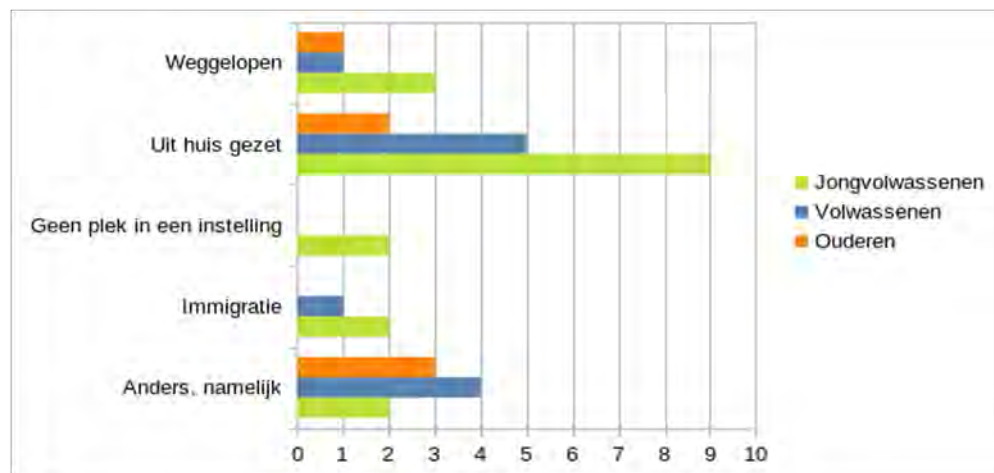
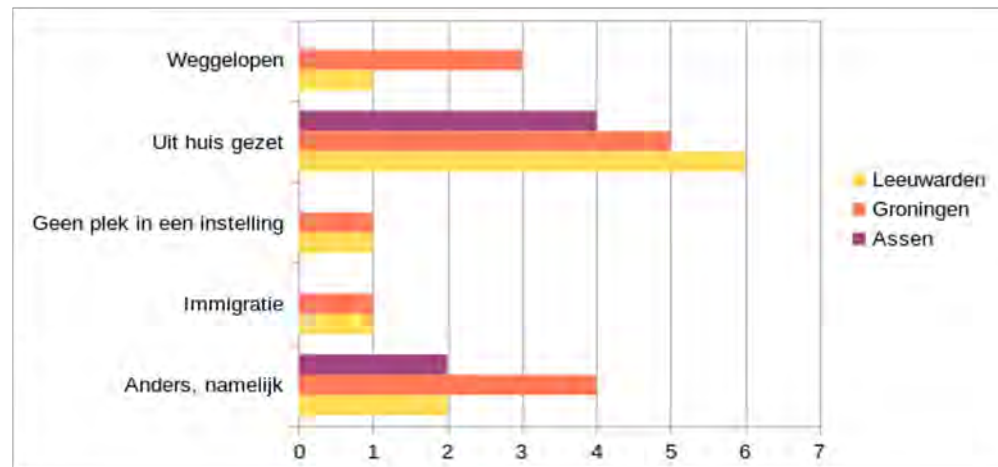
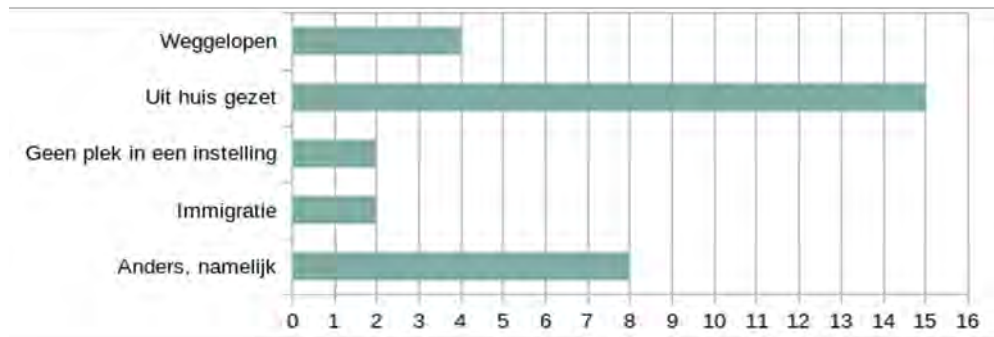


Fig. 2.1 Hoe ben je dak- of thuisloos geworden? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

2.2 Had je te maken met de volgende problemen?

Respondenten hadden het meest te maken met werkloosheid (12) en middelengebruik (10) toen ze dak- of thuisloos zijn geworden. Opvallend is dat misbruik door geen van de respondenten genoemd wordt.

Jongvolwassenen kampten het meeste met geestelijke gezondheidsproblemen en niet in de lijst genoemde problemen, zoals emotionele verwaarlozing. Volwassenen en ouderen hadden het meest te maken met werkloosheid.

De meeste vrouwen hadden te maken met lichamelijke gezondheidsproblemen. Mannen het meest met werkloosheid en onder personen die zich niet als man of vrouw identificeren hadden alle respondenten (2) te maken met onbekende problemen.

In Leeuwarden en Groningen hadden respondenten het meest te maken met werkloosheid. In Assen het meest met middelengebruik. In Leeuwarden gevolgd door onbekende problemen, in Groningen door middelengebruik en in Assen kampten evenveel respondenten (2) met geestelijke gezondheidsproblemen, lichamelijke gezondheidsproblemen en werkloosheid.

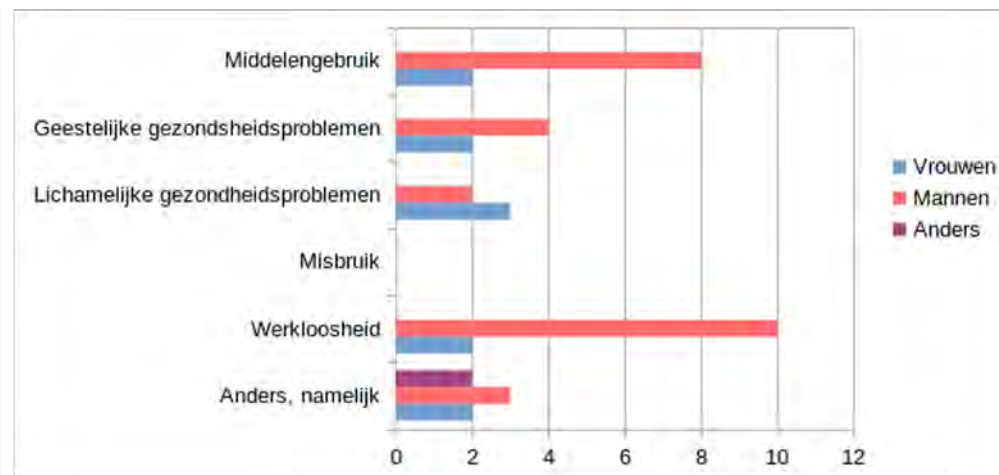
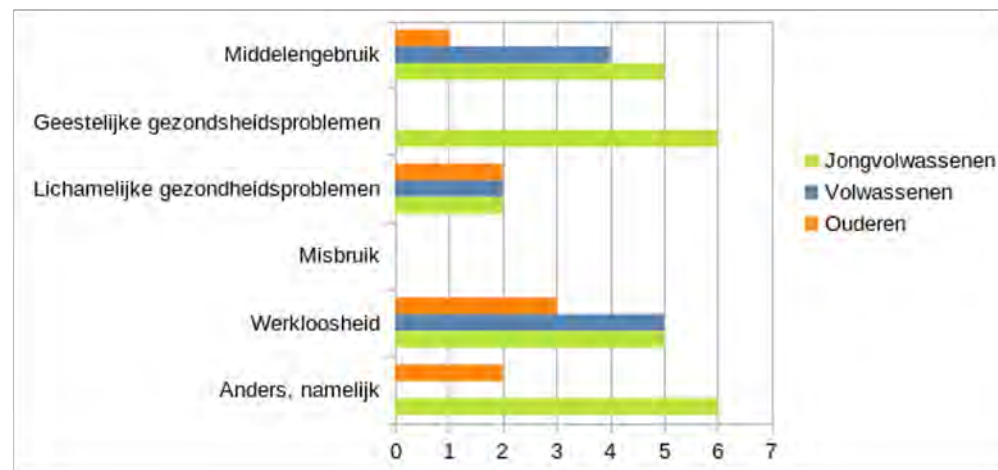
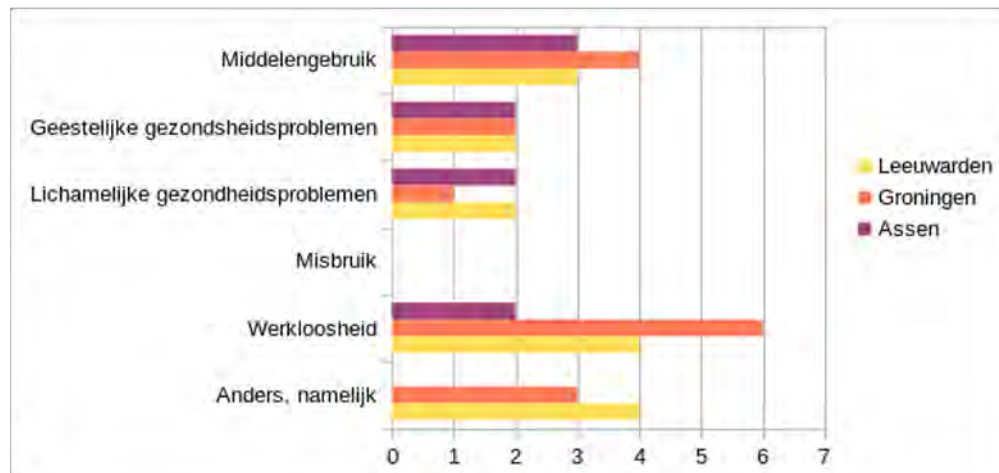
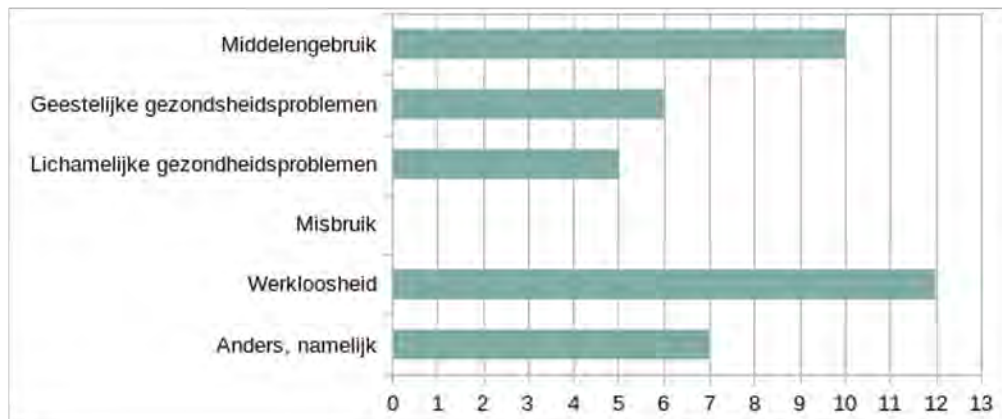


Fig. 2.2 Had je te maken met de volgende problemen? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

3. BASISBEHOEFTE

3.1 Hoe kom je aan eten?

De meeste respondenten (12) kopen hun eten. Bijna evenveel respondenten (11) komen aan eten via de gaarkeuken of via onbekende wegen.

Onder jongvolwassenen komt de grootste groep (10) aan eten op een manier die niet in de lijst genoemd wordt, zoals via lieve vrienden. De meeste volwassenen (5) kopen hun eten en de meeste ouderen (4) krijgen het van de gaarkeuken.

De meeste vrouwen (4) kopen hun eten. De meeste mannen (9) krijgen eten via de gaarkeuken. Alle personen die zich niet als man of vrouw identificeren (2) komen aan eten op een onbekende manier.

In Groningen komen de meeste respondenten (7) via de gaarkeuken aan eten. In Leeuwarden komen de meeste respondenten (5) aan eten door het te kopen of via onbekende wegen. In Assen kopen alle respondenten (4) hun eten.

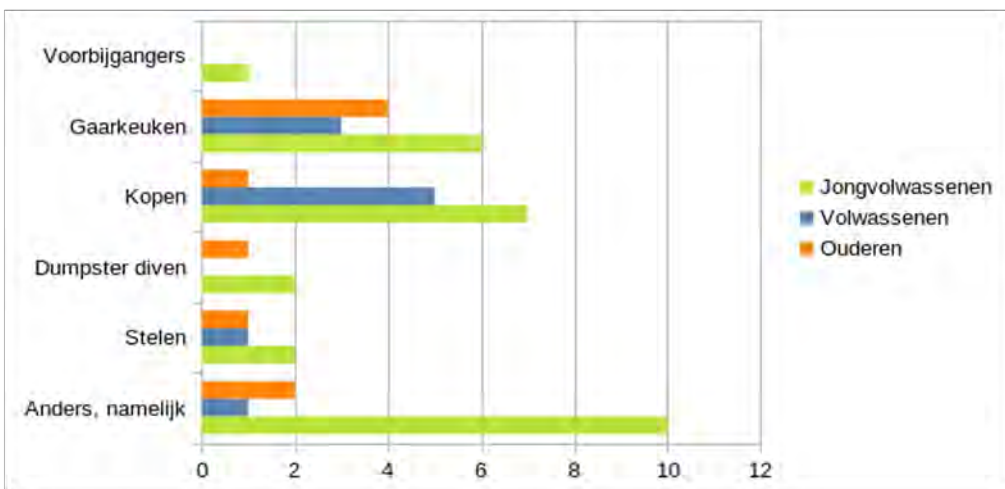
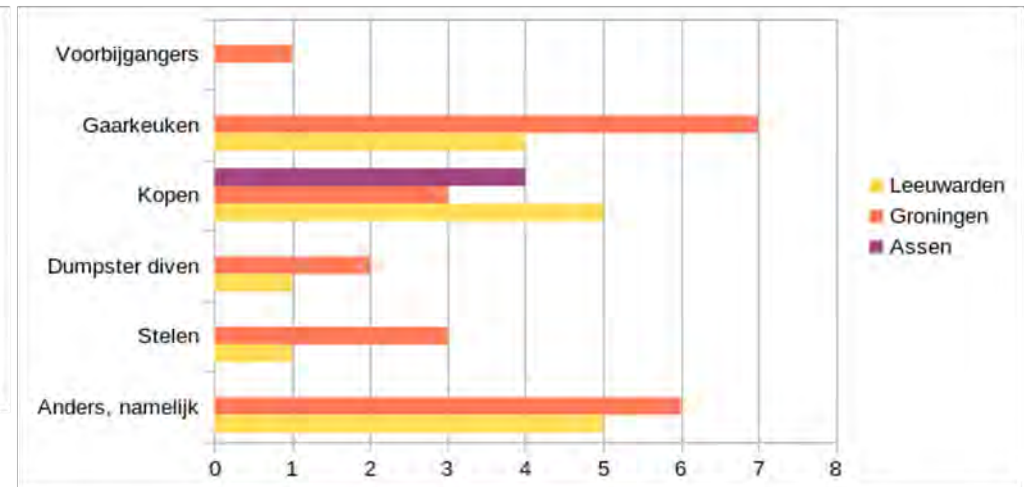
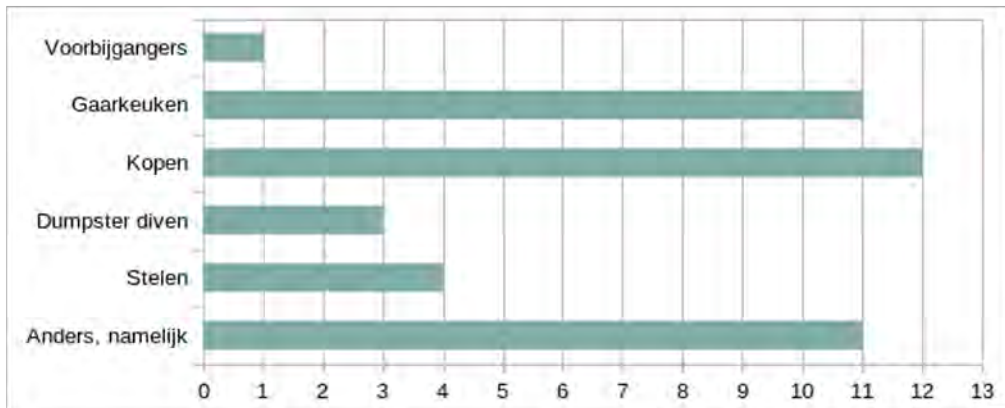


Fig. 3.1 Hoe kom je aan eten? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

3.2 Krijg je voldoende eten?

De meeste respondenten (16) krijgen voldoende eten.

Onder alle leeftijdscategoriën krijgen de meeste respondenten genoeg te eten.

Onder vrouwen en mannen krijgen de meeste respondenten genoeg te eten. Voor personen die zich niet als man of vrouw identificeren geldt dat de helft (1) genoeg te eten krijgen.

In Assen en Groningen krijgen de meeste respondenten genoeg te eten. In Leeuwarden is het aantal respondenten dat genoeg te eten krijgt (4) gelijk aan het aantal dat niet genoeg te eten krijgt.

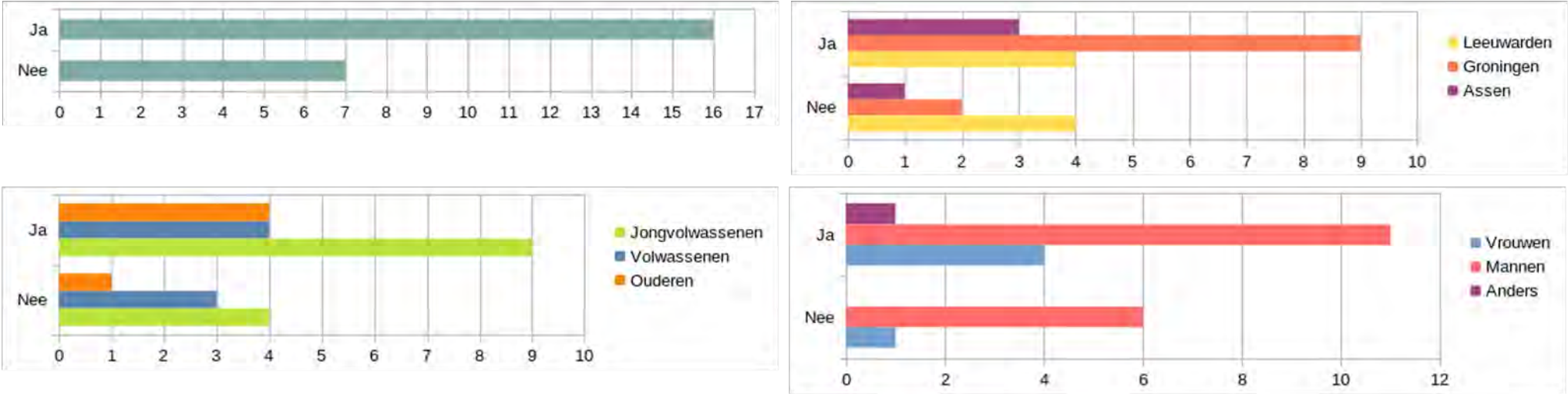


Fig. 3.2 Krijg je voldoende eten? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

3.3 Hoe bescherm je jezelf tegen hitte en kou?

De meeste respondenten (14) beschermen zichzelf doormiddel van kleding, gevolgd door opvang (10) en onbekende manieren (9).

Evenveel jongvolwassenen (7) maken gebruik van kleding als niet in de lijst genoemde manieren. Een respondent slaapt bijvoorbeeld in een papierbak met karton. De meeste volwassenen (5) gebruiken kleding. De meeste ouderen (4) schuilen.

Kleding is de meest gebruikte methode onder zowel mannen als vrouwen, terwijl personen die zich niet als man of vrouw identificeren gebruik maken van onbekende manieren.

In Leeuwarden gebruiken de meeste respondenten (6) manieren die niet in de lijst worden genoemd, zoals in de bibliotheek gaan zitten. In Groningen en Assen wordt het meest gebruik gemaakt van kleding.

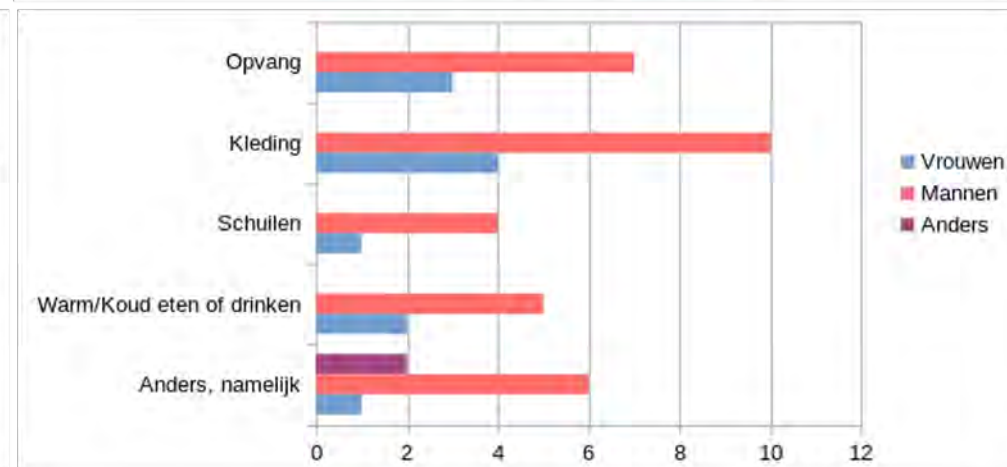
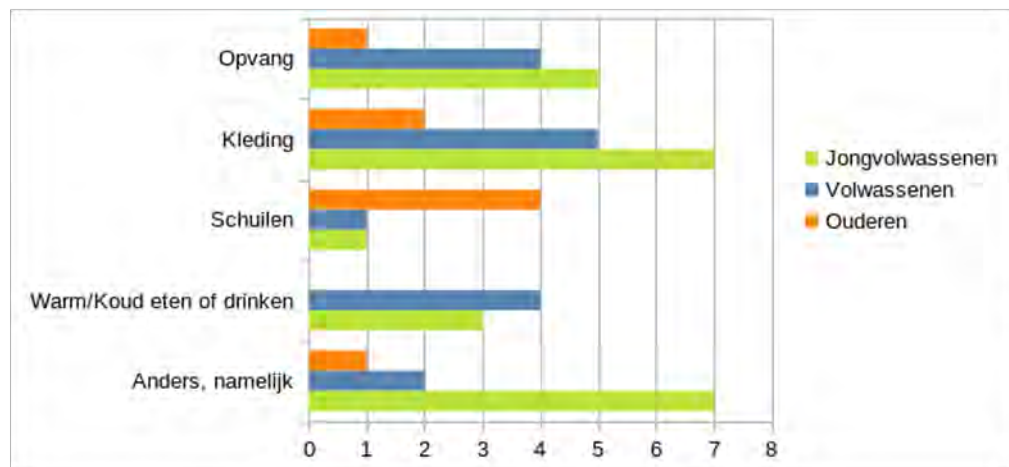
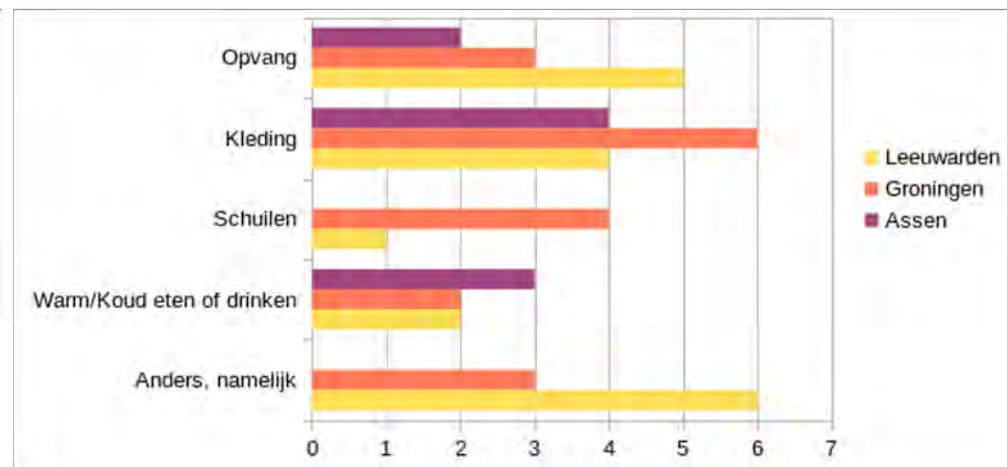
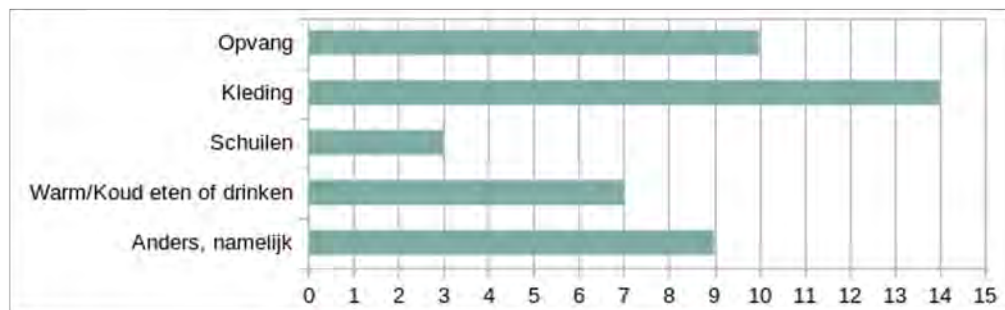


Fig. 3.3 Hoe bescherm je jezelf tegen hitte en kou? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

3.4 Waar slaap je?

De meeste respondenten (16) maken gebruik van het slaaphuis. Daarnaast slaapt een grote groep (9) op de bank bij vrienden of in de openlucht (8).

Onder jongvolwassenen en volwassenen slapen de meeste respondenten in een slaaphuis, terwijl evenveel oudere respondenten (3) in een slaaphuis slapen als in de openlucht.

De meeste vrouwen en mannen slapen in een slaaphuis, terwijl evenveel personen die zich niet als man of vrouw identificeren slapen in een slaaphuis, op de bank bij vrienden en in de openlucht.

In Leeuwarden en Assen slapen de meeste respondenten in een slaaphuis, terwijl in Groningen de meeste respondenten (7) in de openlucht slapen.

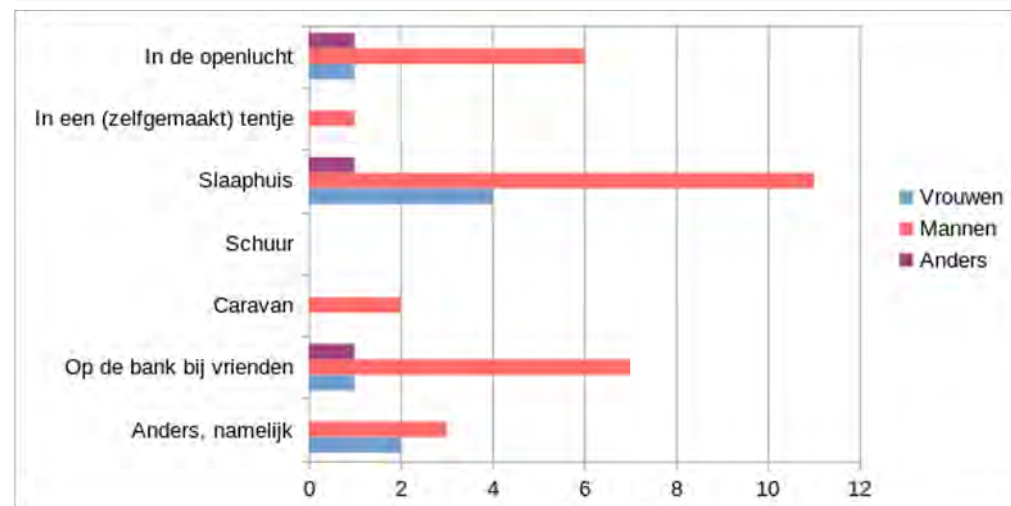
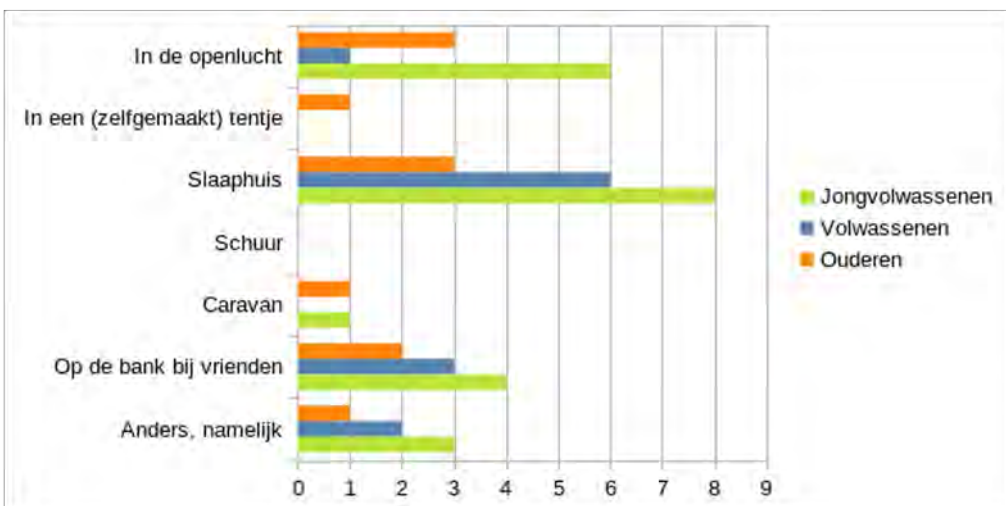
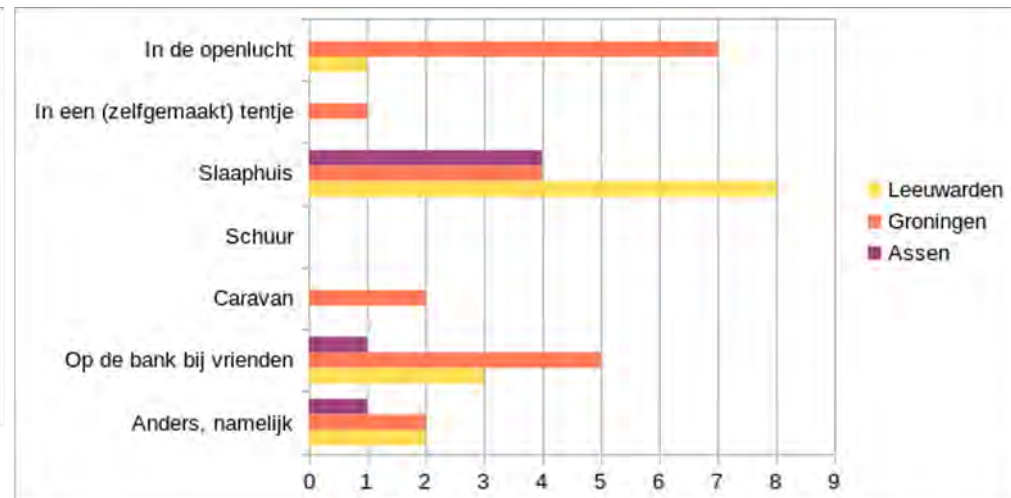
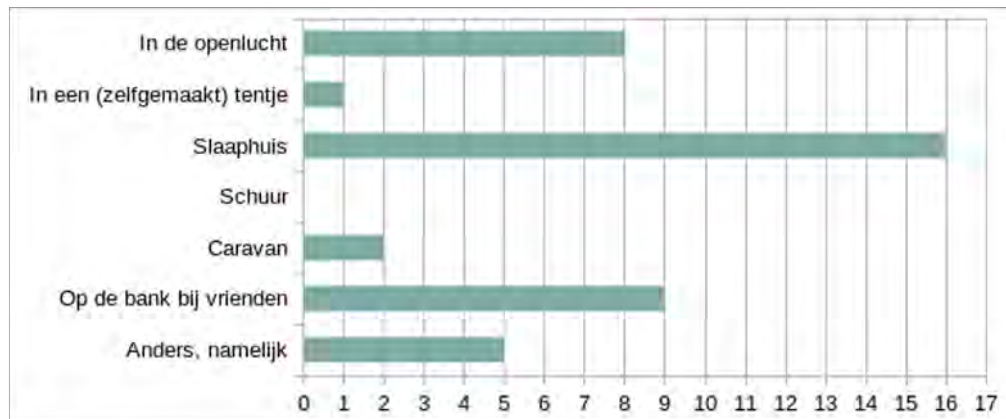


Fig. 3.4 Waar slaap je? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

3.5 Hoe slaap je?

De meeste respondenten slapen slecht (8) of wisselend (7). Een grote groep respondenten (5) slaapt goed.

De meeste jongvolwassenen en volwassen respondenten slapen slecht. De meeste oudere respondenten slapen goed.

De meeste vrouwen slapen wisselend. De meeste mannen slapen slecht. Onder de personen die zich niet als man of vrouw identificeren slapen er evenveel goed als slecht.

In Leeuwarden slapen de meeste respondenten (4) slecht. In Groningen slapen evenveel respondenten (4) slecht als wisselend. In Assen slapen evenveel respondenten (2) redelijk slecht als wisselend.

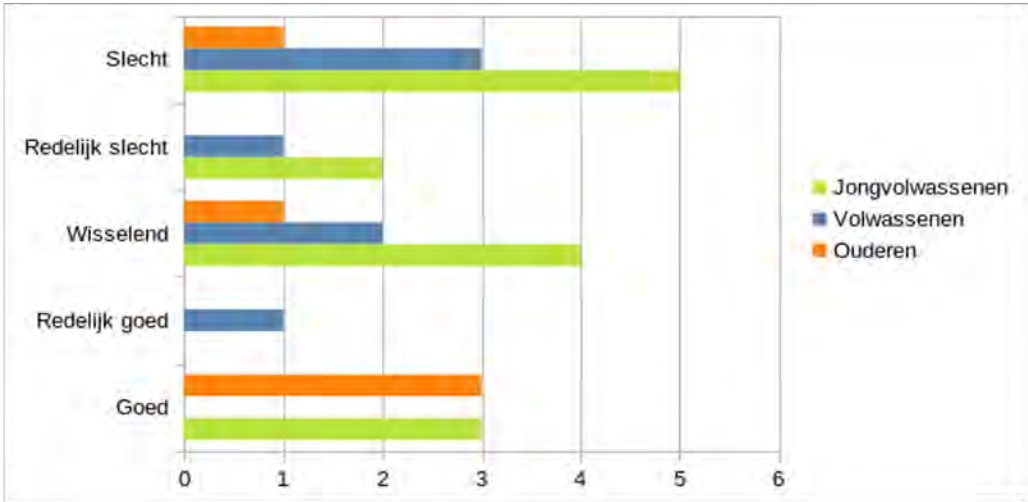
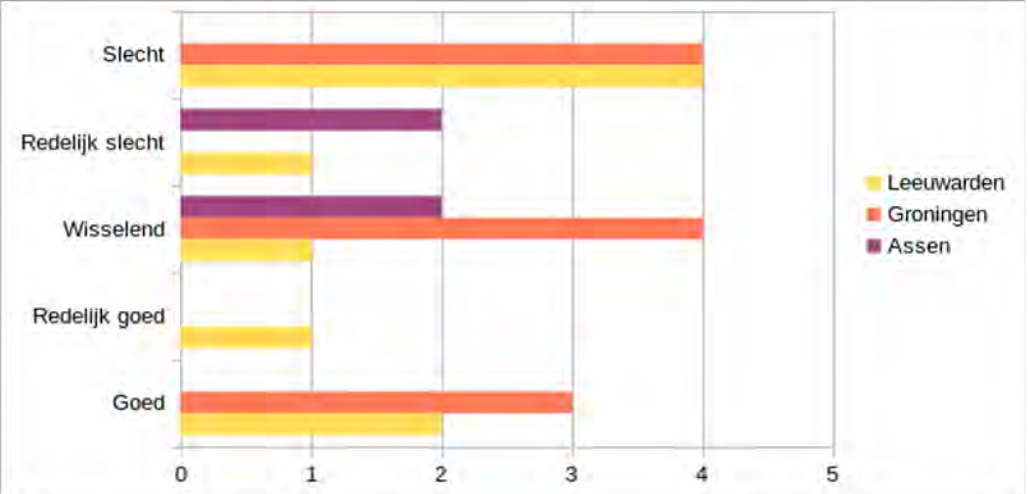
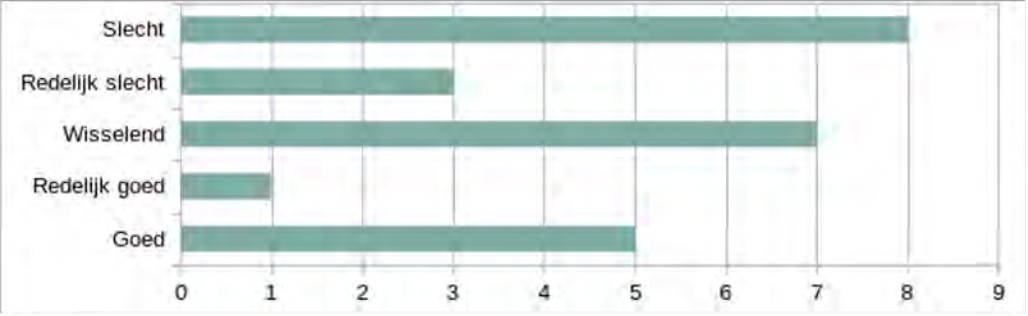


Fig. 3.5 Hoe slaap je? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

3.6 Wat doe je als je ziek bent, of pijn hebt?

De meeste respondenten (16) gaan gewoon door. Een grote groep kiest voor zelfmedicatie (7) of gaat naar de huisartsenpost (6).

Onder alle leeftijdscategoriën kiest de grootste groep voor gewoon doorgaan. Zelfmedicatie is daarnaast populair onder jongvolwassenen en volwassenen, terwijl veel ouderen ook naar de huisartsenpost gaan.

De meeste vrouwen en mannen gaan gewoon door. Daarnaast kiezen veel mannen (7) voor zelfmedicatie, terwijl veel vrouwen (2) naar de drogisterij gaan. Onder personen die zich niet als man of vrouw identificeren kiezen evenveel (1) voor de huisartsenpost en onbekende remedies.

Op alle plaatsen gaat de grootste groep respondenten gewoon door. In Leeuwarden kiest een even grote groep (3) voor zelfmedicatie, de huisartsenpost of een onbekend hulpmiddel. In Assen is de huisartsenpost de tweede favoriet.

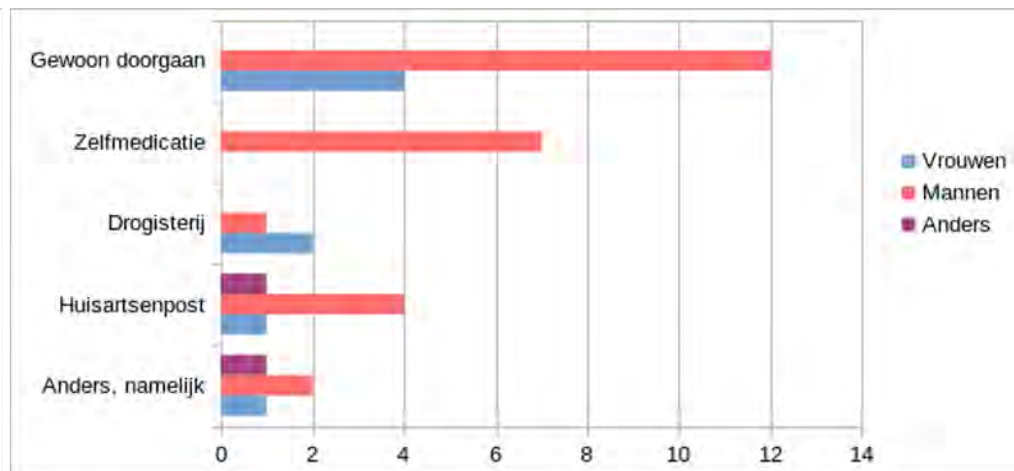
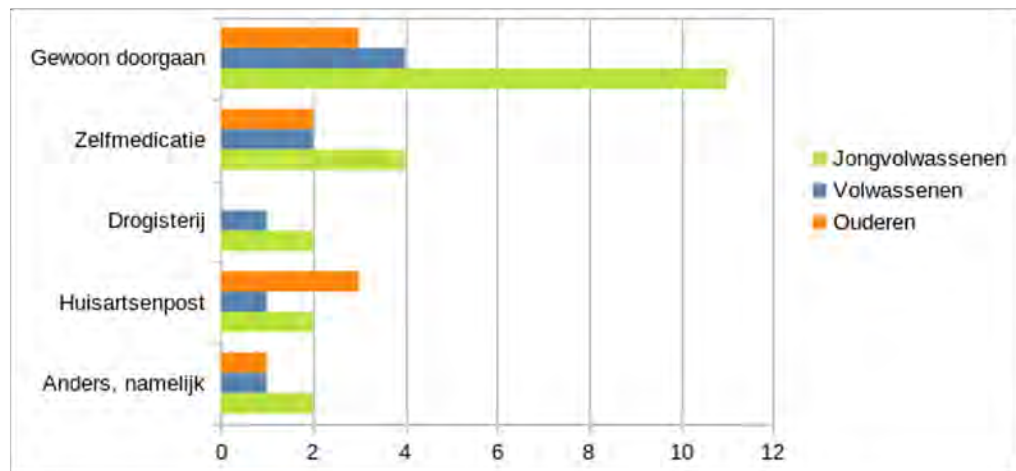
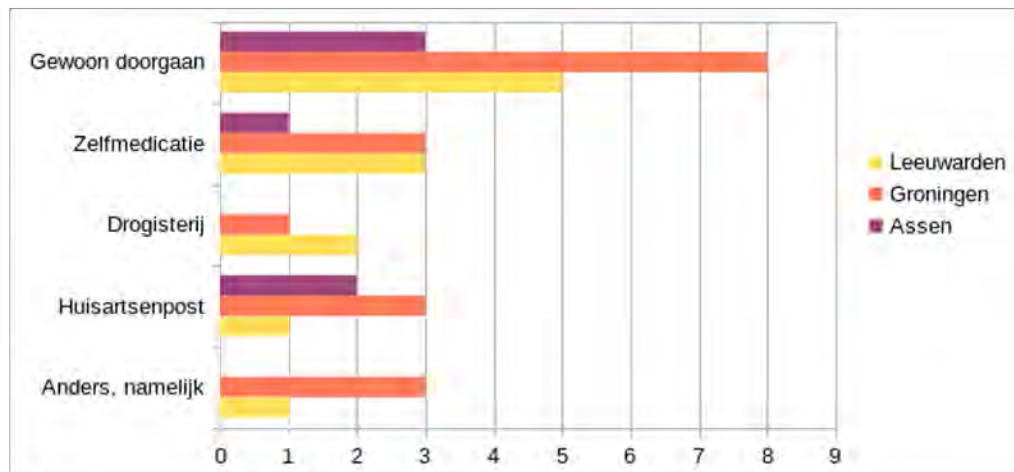
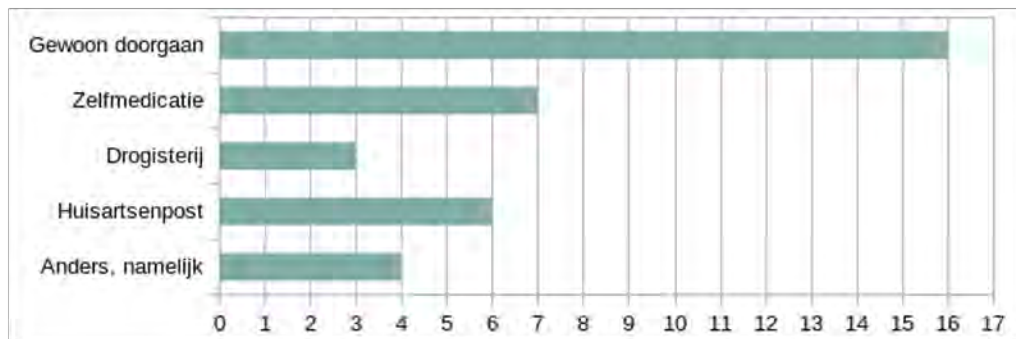


Fig. 3.6 Wat doe je als je ziek bent, of pijn hebt? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

4. GELD

4.1 Hoe kom je aan geld?

De meeste respondenten (16) ontvangen een uitkering. Daarnaast verdient een grote groep (8) geld met blikjes inzamelen en op onbekende manieren (6). Opvallend is dat geen van de respondenten bedelen.

Onder alle leeftijdscategoriën komen de meeste respondenten aan geld via een uitkering. Daarnaast komt een even grote groep jongvolwassenen (5) aan geld via blikjes inzamelen en op manieren die niet in de lijst worden genoemd, zoals onder meer persfotografie en giften. Ook onder volwassenen is er een grote groep (5) die met blikjes inzamelen geld verdiend. Onder ouderen zijn de inkomstenbronnen daarnaast gelijk verdeeld over dagbesteding, dealen, stelen en onbekende manieren.

Onder alle geslachten komt de grootste groep aan geld via een uitkering. Vrouwen verdienen daarnaast geld op manieren die niet in de lijst worden genoemd, zoals een betaalde baan. Mannen en personen die zich niet als man of vrouw identificeren verdienen ook geld met blikjes inzamelen.

Op alle plaatsen is voor de meeste respondenten hun uitkering de inkomstenbron. In Assen komt de dagbesteding op de tweede plaats. In Groningen vormen de dagbesteding en blikjes inzamelen voor de op een na grootste groep (4) een inkomstenbron. In Leeuwarden komt de op een na grootste groep respondenten (5) aan geld op onbekende manieren.

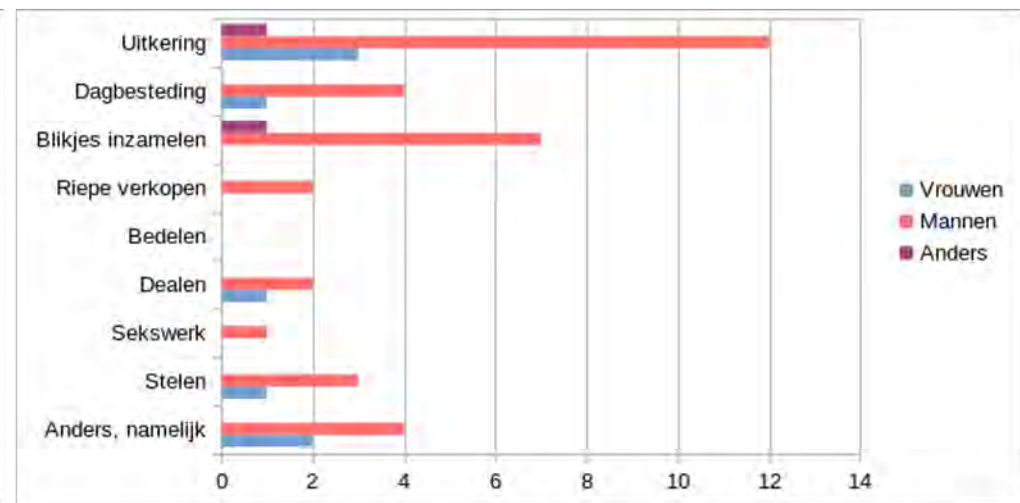
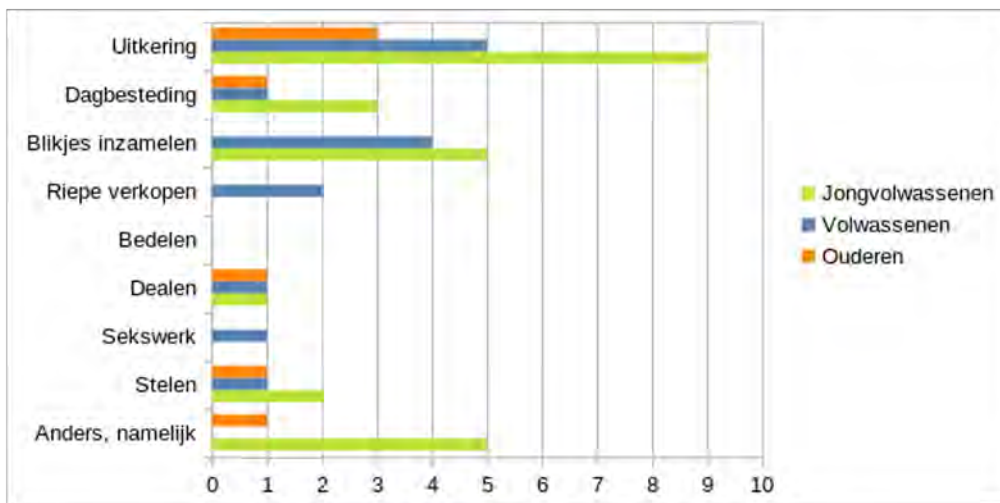
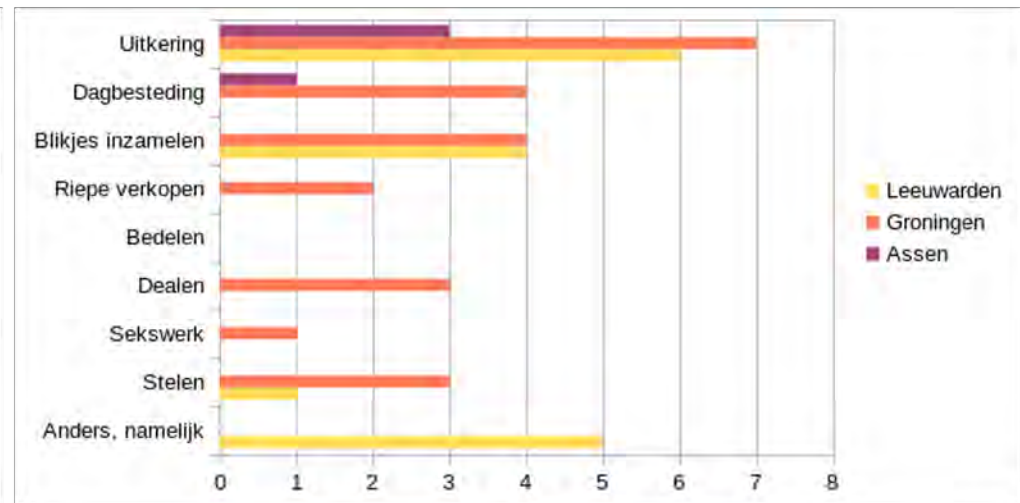
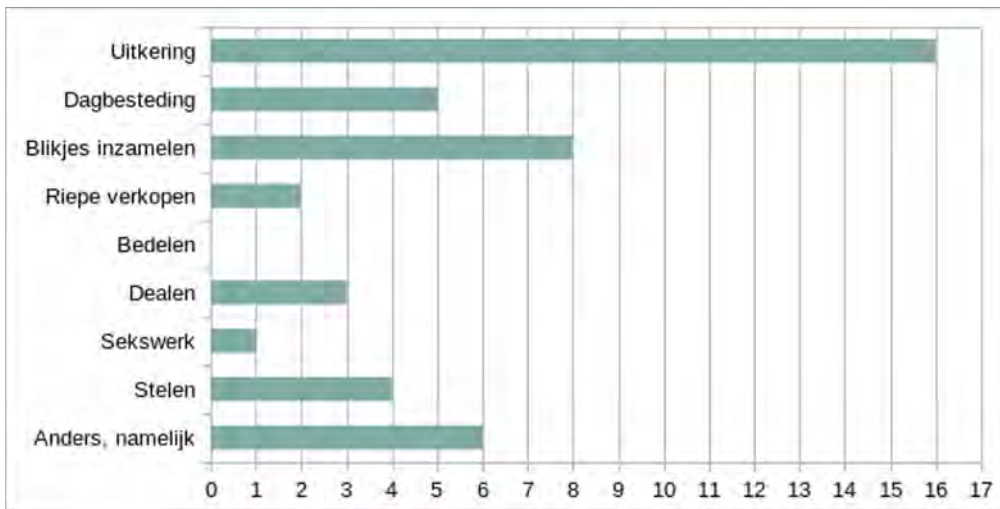


Fig. 4.1 Hoe kom je aan geld? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

4.2 Kom je uit met het geld dat je verdient?

De meeste respondenten (8) komen niet uit met hun geld, gevolgd door twee groepen van 5 respondenten die soms en redelijk uitkomen.

De meeste jongvolwassene respondenten (6) komen niet uit met hun geld. Onder volwassen respondenten komt een even grote groep (2) niet, meestal en redelijk uit met hun geld. Onder ouderen komen de meeste respondenten (2) soms uit met hun geld.

De meeste mannen (6) komen niet uit met hun geld. De meeste vrouwen (2) komen redelijk uit met hun geld. Een even grote groep personen die zich niet als man of vrouw identificeren (1) komt niet, soms of wel uit met hun geld.

In Groningen komen de meeste respondenten (6) niet uit met hun geld. In Leeuwarden komen de meeste respondenten (4) soms uit met hun geld. In Assen komen een even grote groep respondenten (2) meestal en redelijk uit met hun geld.

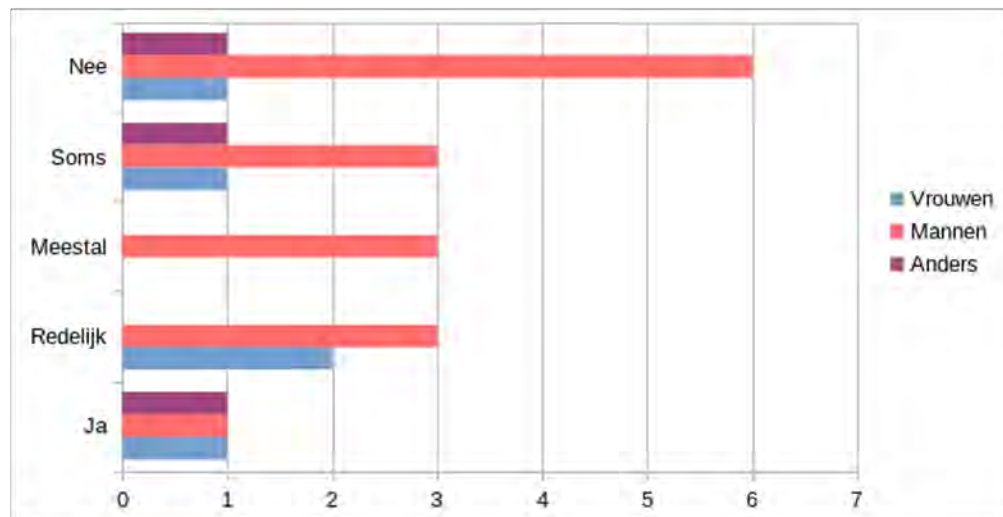
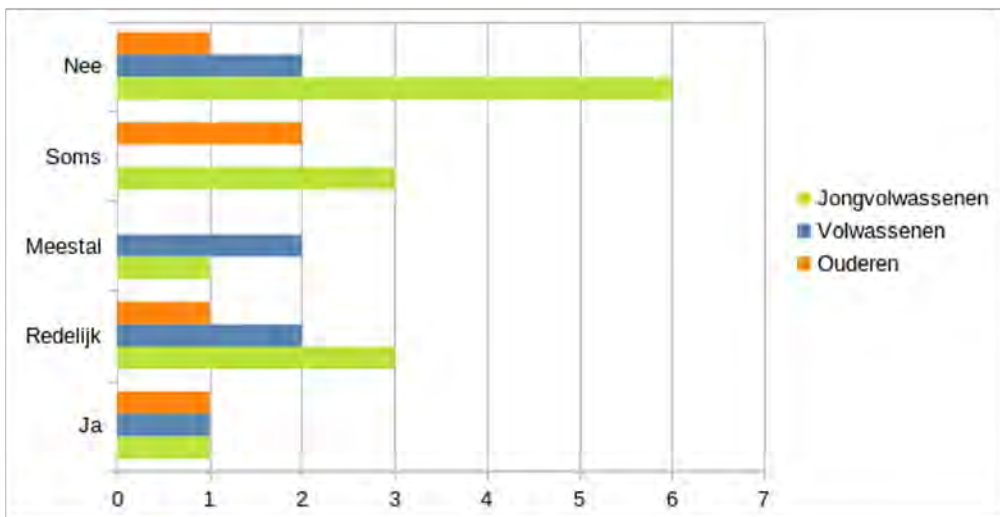
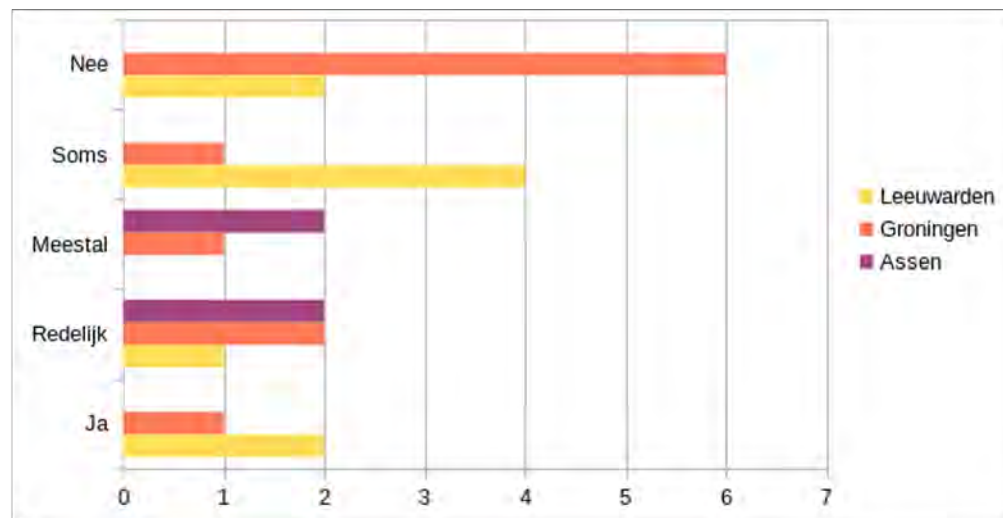
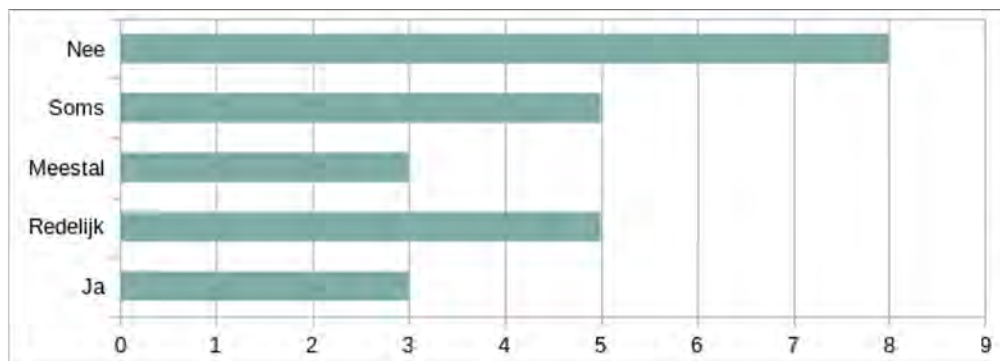


Fig. 4.2 Kom je uit met het geld dat je verdient? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

4.3 Waar geef je je geld aan uit?

De meeste respondenten (20) geven hun geld uit aan eten en drinken. Daarnaast koopt een grote groep respondenten (9) kleding en drank en/of drugs van hun geld.

Naast eten en drinken geven de meeste jongvolwassenen en volwassenen geld uit aan kleding en drank en/of drugs. Even veel ouderen (2) geven hun geld uit aan drank en/of drugs, het ondersteunen van hun familie en onbekende zaken.

Een even grote groep vrouwen (4) geeft geld uit aan eten en drinken, kleding en het ondersteunen van hun familie. De meeste mannen (16) geven hun geld uit aan eten en drinken. Daarnaast geeft een grote groep (8) geld uit aan drank en/of drugs. Een respondent, die zich niet als man of vrouw identificeert, geeft hun geld uit aan het ondersteunen van hun familie.

In alle plaatsen geven de meeste respondenten hun geld uit aan eten en drinken. In Groningen geeft daarnaast een grote groep (7) hun geld uit aan drank en/of drugs. In Leeuwarden geeft een grote groep (4) geld uit aan kleding en aan zaken die niet in de lijst worden genoemd, zoals bijvoorbeeld visspullen of het onderhouden van een huisdier. In Assen geven bijna alle respondenten (3) ook geld uit aan kleding.

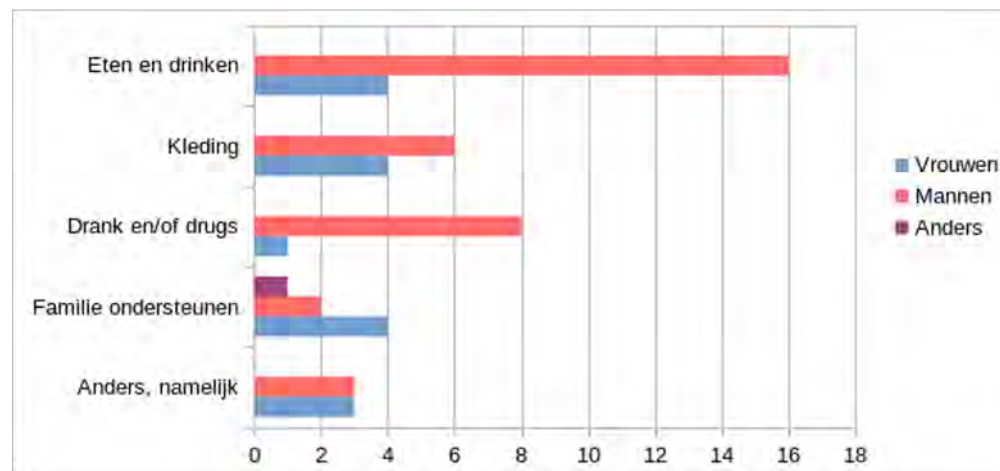
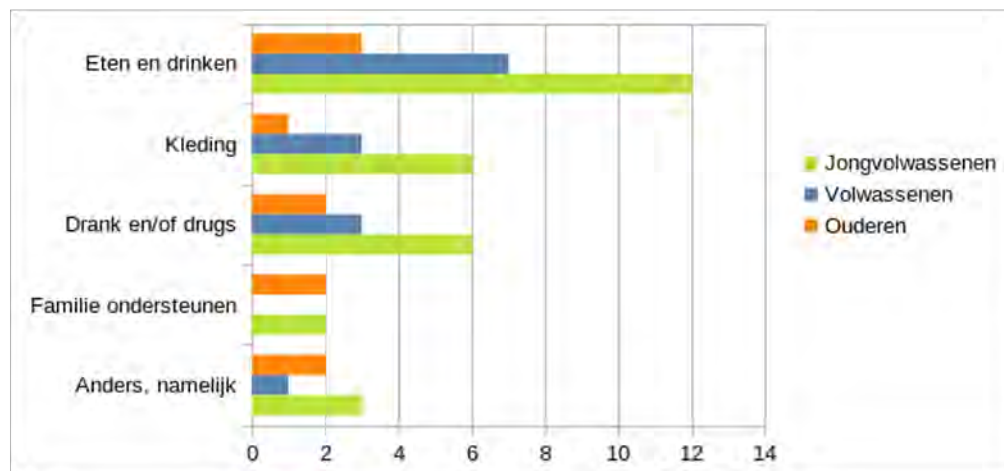
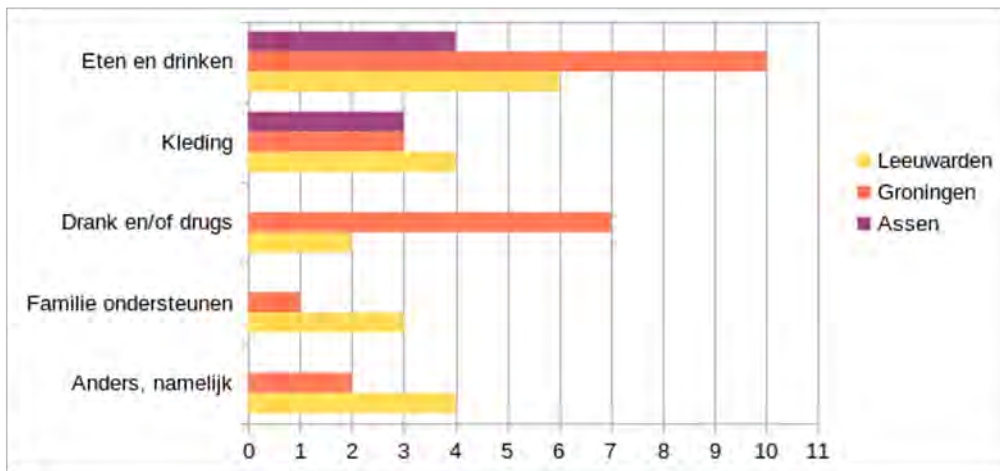
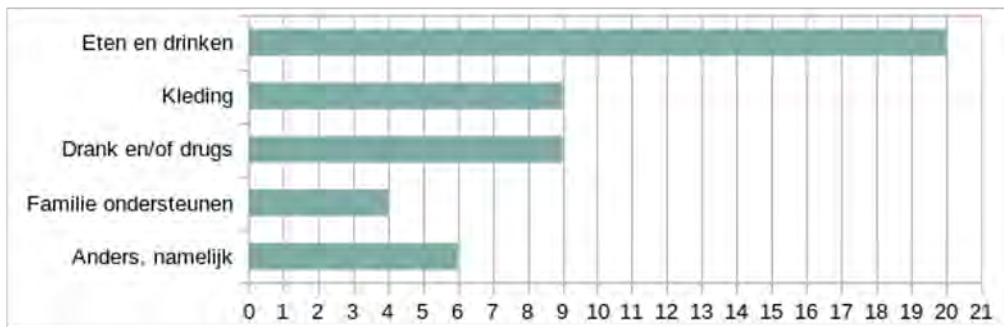


Fig. 4.3 Waar geef je je geld aan uit? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

5. SOCIALE OMGANG

5.1 Hoe is je verhouding met andere dak- of thuisloze mensen?

De meeste respondenten (12) hebben een goede verhouding met andere dak- of thuisloze mensen. Een grote groep respondenten (5) heeft een redelijke verhouding met andere dak- of thuisloze mensen.

Alle oudere respondenten (5) hebben een goede verhouding. Meer volwassenen hebben een slechte (4) verhouding dan een goede (3). Onder jongvolwassenen varieert de verhouding het meest, met 7 goede, 3 redelijke en 2 slechte verhoudingen.

Vrouwen hebben een goede (3) of redelijke (2) verhouding. De meeste mannen (9) hebben een goede verhouding, maar een grote groep (4) hebben een slechte verhouding. Alle personen die zich niet als man of vrouw identificeren (2) hebben een goede verhouding.

In Leeuwarden hebben respondenten een goede (5) of redelijke (3) verhouding. In Groningen en Assen hebben de meeste respondenten een goede verhouding.

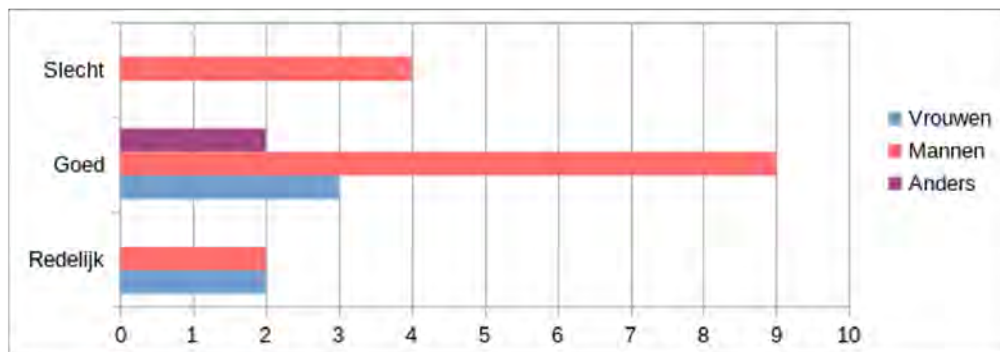
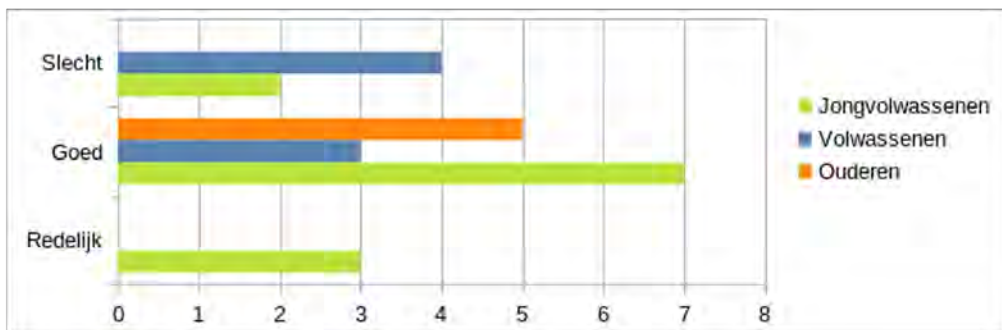
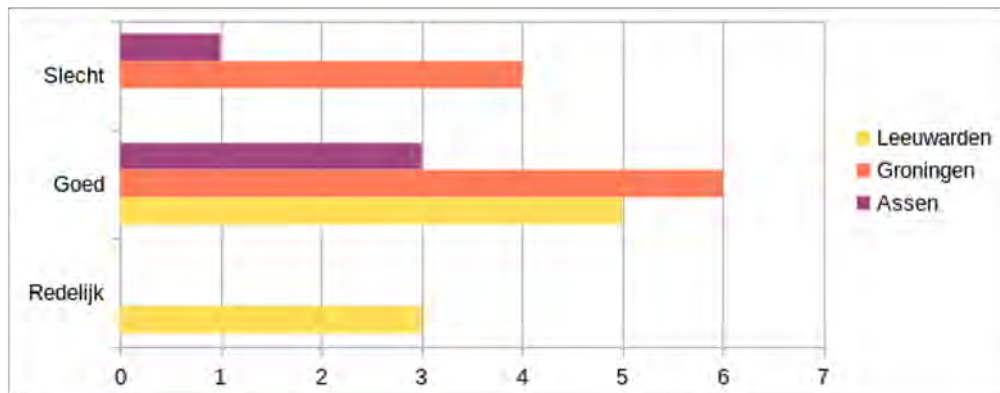


Fig. 5.1 Hoe is je verhouding met andere dak- of thuisloze mensen? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

5.2 Werk je wel eens samen met andere dak- of thuisloze mensen?

De meeste respondenten (9) werken af en toe samen met andere dak- of thuisloze mensen. Een bijna even grote groep (8) werkt nooit samen.

Onder jongvolwassen respondenten werkt de grootste groep (7) af en toe samen en een grote groep (5) nooit. Ze werken samen door ervaringen te delen en de nachtopvang schoon te maken. Een respondent antwoordt bijvoorbeeld, "Ervaringen delen met waar we tegen aanlopen met instanties." Onder volwassenen werkt een even grote groep (3) nooit en bijna niet samen. Onder oudere respondenten werkt een even grote groep (2) af en toe en vaak samen. Zij delen hun eten en helpen elkaar zoeken naar een veilige slaapplek.

De grootste groep vrouwen (3) werkt nooit samen. Als ze dat wel doen, creëren ze samen een fijne plek. De grootste groep mannen (7) werkt af en toe samen. Een even grote groep personen die zich niet als man of vrouw identificeren (1) werkt nooit en af en toe samen.

In Leeuwarden werken de meeste respondenten (4) nooit samen en een grote groep (3) af en toe. In Groningen werkt een even grote groep (4) nooit samen en af en toe. In Assen werken de meeste respondenten (2) af en toe samen.

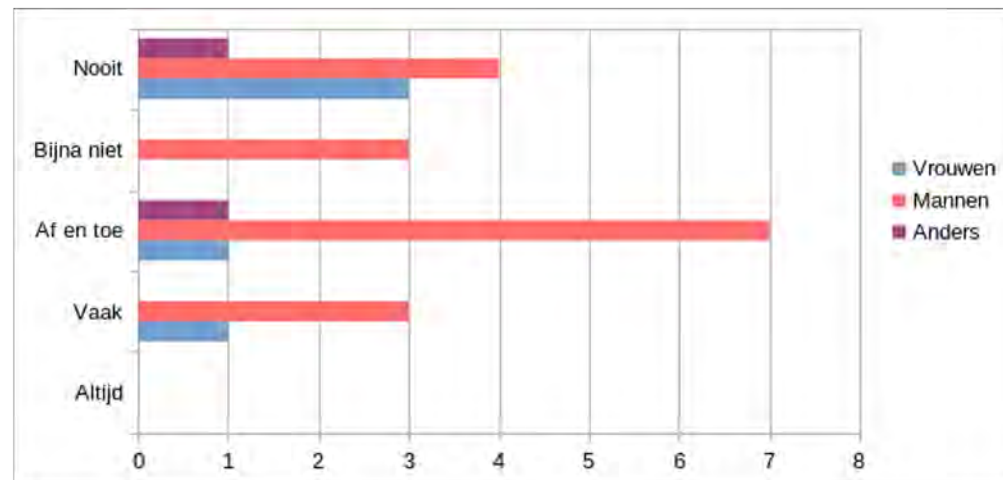
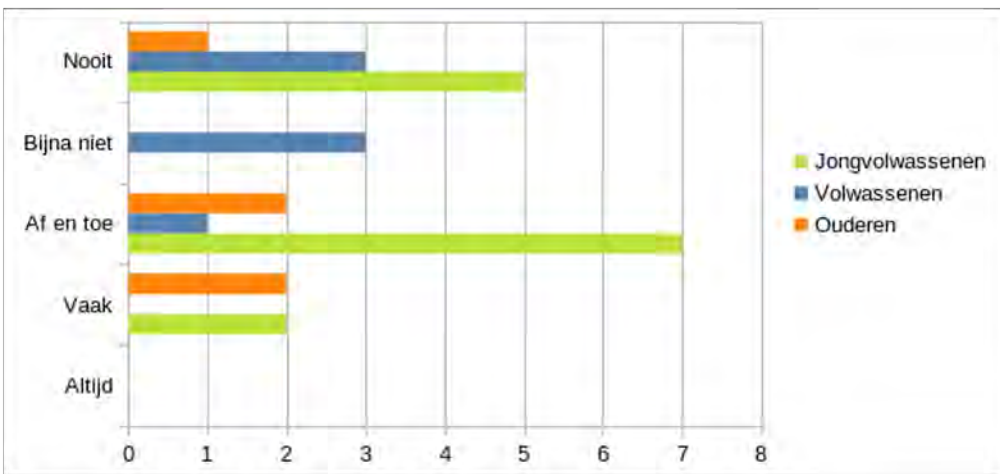
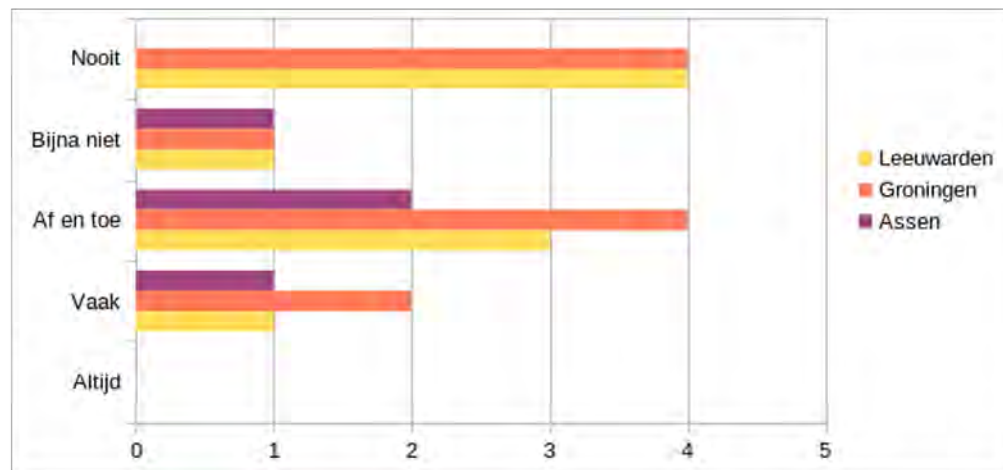
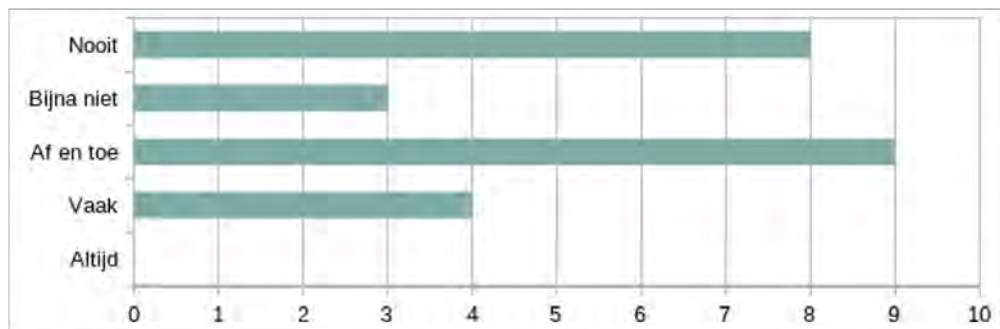


Fig. 5.2 Werk je wel eens samen met andere dak- of thuisloze mensen? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

5.4 Geef of krijg je wel eens hulp aan/van andere dak- of thuisloze mensen?

De meeste respondenten (15) geven of krijgen af en toe wel eens hulp. "Mentale steun door een goed gesprek," antwoordt er een. Een grote groep respondenten (5) geeft of krijgt nooit hulp.

Onder alle leeftijdscategoriën geeft of krijgt de grootste groep respondenten af en toe hulp. Onder jongvolwassenen en ouderen geeft of krijgt een grote groep nooit hulp. Jongvolwassenen die dat wel doen of krijgen, delen geld, eten en drinken terwijl ouderen hun lotgenoten motiveren. Onder volwassenen geeft of krijgt een even grote groep (1) nooit, bijna niet of vaak hulp. Ze delen soms geld en eten.

Onder vrouwen en mannen geeft of krijgt de grootste groep af en toe hulp. Daarnaast geven of krijgen evenveel vrouwen (1) bijna niet of vaak hulp. "Om sterker te staan bij bepaalde delicten," schrijft een vrouwelijke respondent. Mannen gaan in gesprek en hebben logees. Onder personen die zich niet als man of vrouw identificeren geven de meeste nooit hulp en één respondent altijd.

In alle plaatsen geven of krijgen de meeste respondenten af en toe hulp. In Groningen delen respondenten shag, eten of geld. In Leeuwarden geven of krijgen respondenten mentale steun door een goed gesprek. In Groningen en Leeuwarden geeft of krijgt daarnaast een grote groep nooit hulp. In Assen geeft of krijgt een even grote groep respondenten (1) bijna niet en vaak hulp. Hulp bestaat uit advies of een luisterend oor.

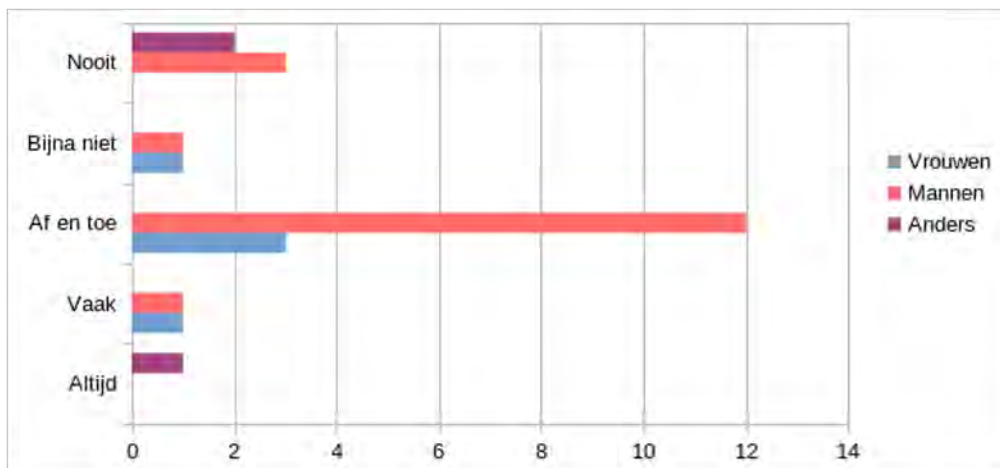
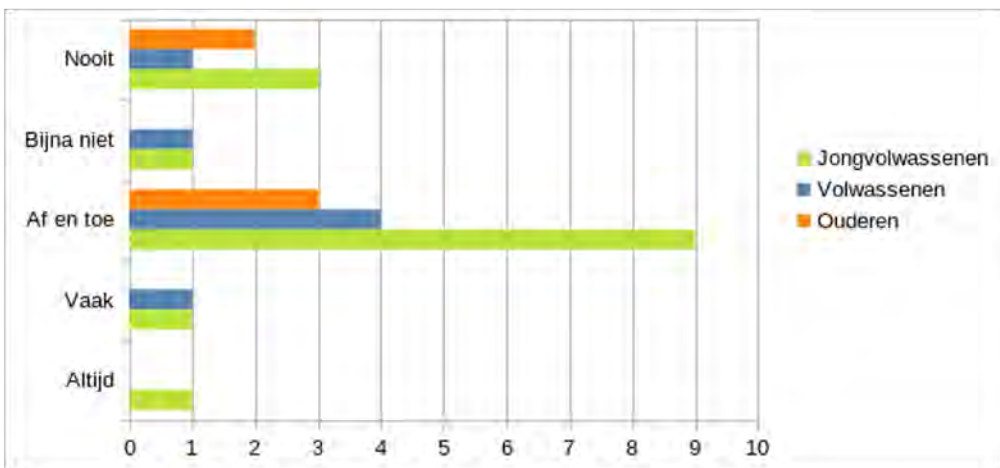
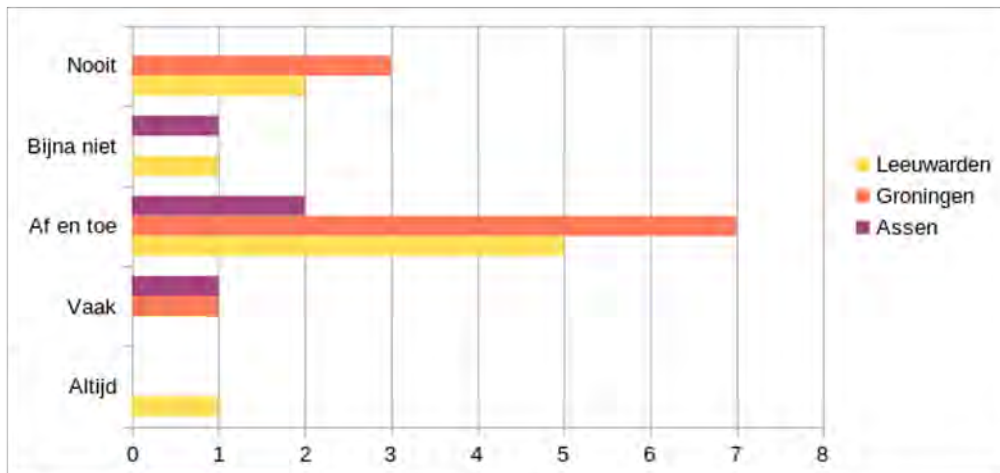
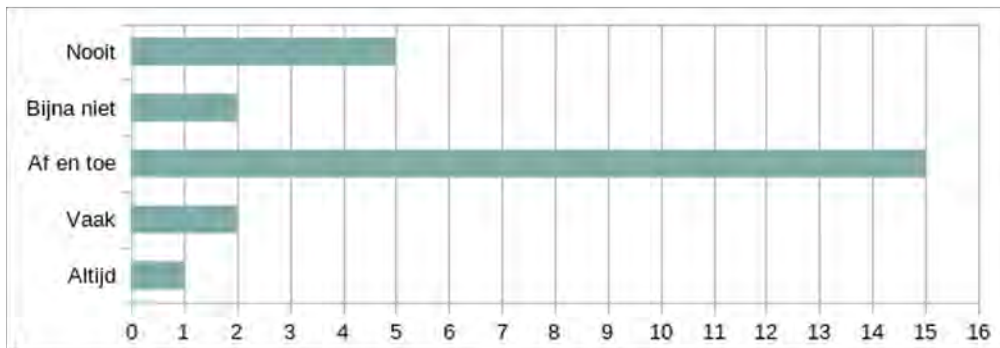


Fig. 5.4 Geef of krijg je wel eens hulp aan/van andere dak- of thuisloze mensen? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

5.6 Welke organisatie biedt je het meeste hulp?

De meeste respondenten krijgen de meeste hulp van Werkpro (11), gevolgd door het Leger des Heils (10). Daarnaast heeft een grote groep respondenten (6) het meeste aan een andere organisatie of persoon, zoals hun vrienden, de gemeente of de GGZ. Opvallend is dat Limor door niemand genoemd wordt.

Werkpro is voor ouderen en jongvolwassenen de meest behulpzame organisatie, terwijl de meeste volwassenen (5) de meeste hulp krijgen van het Leger des Heils.

Zowel vrouwen als mannen krijgen de meeste hulp van Werkpro, gevolgd door het Leger des Heils. Onder personen die zich niet als man of vrouw identificeren krijgen even veel (1) de meeste hulp van het Leger des Heils, Wender en andere organisaties of personen.

In Leeuwarden heeft een even grote groep respondenten (4) het meest aan Wender en het Leger des Heils. In Assen hebben de meeste respondenten het meest aan Werkpro (4), gevolgd door het Leger des Heils (3). In Groningen hebben de meeste respondenten (6) het meest aan Werkpro en een even grote groep respondenten (3) aan het Leger des Heils en andere groepen of personen, zoals hun vrienden.

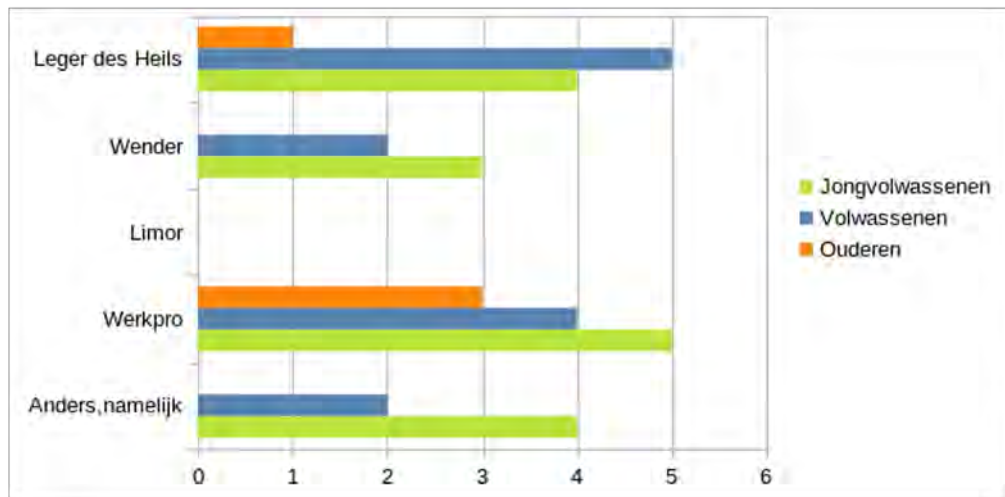
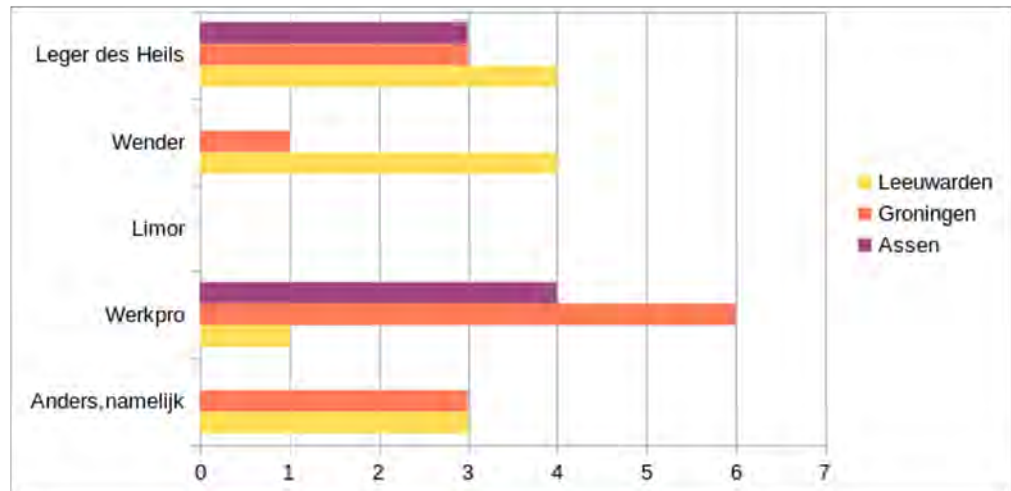
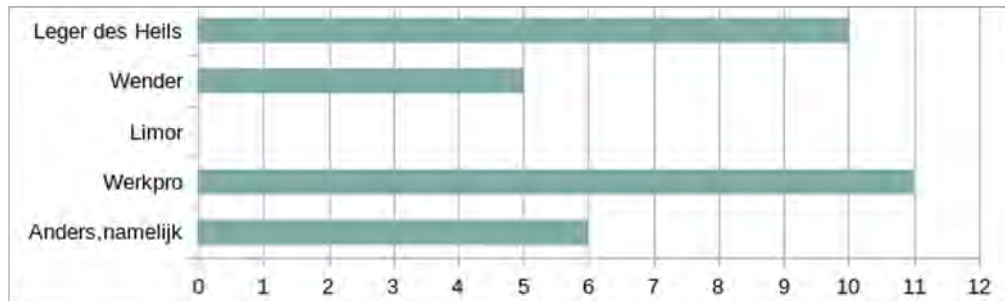


Fig. 5.6 Welke organisatie biedt je het meeste hulp? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6. VEILIGHEID

6.1 Heb je wel eens te maken met geweld?

De meeste respondenten (12) hebben af en toe te maken met geweld. Een grote groep (6) heeft nooit te maken met geweld.

Onder ouderen hebben een even grote groep respondenten (2) nooit en af en toe te maken met geweld. Onder jongvolwassenen en volwassenen hebben de meeste respondenten af en toe met geweld te maken en een grote groep nooit.

Hoewel onder zowel vrouwen als mannen de meeste respondenten af en toe te maken hebben met geweld, valt op dat meer vrouwen vaak of altijd met geweld te maken hebben, terwijl een grote groep mannen nooit met geweld heeft te maken. Alle respondenten die zich niet als man of vrouw identificeren hebben nooit met geweld te maken.

In alle plaatsen hebben de meeste respondenten af en toe te maken met geweld en een grote groep nooit. In Leeuwarden hebben evenveel respondenten (1) bijna niet en altijd te maken met geweld. In Groningen hebben evenveel respondenten (1) bijna niet en vaak te maken met geweld.

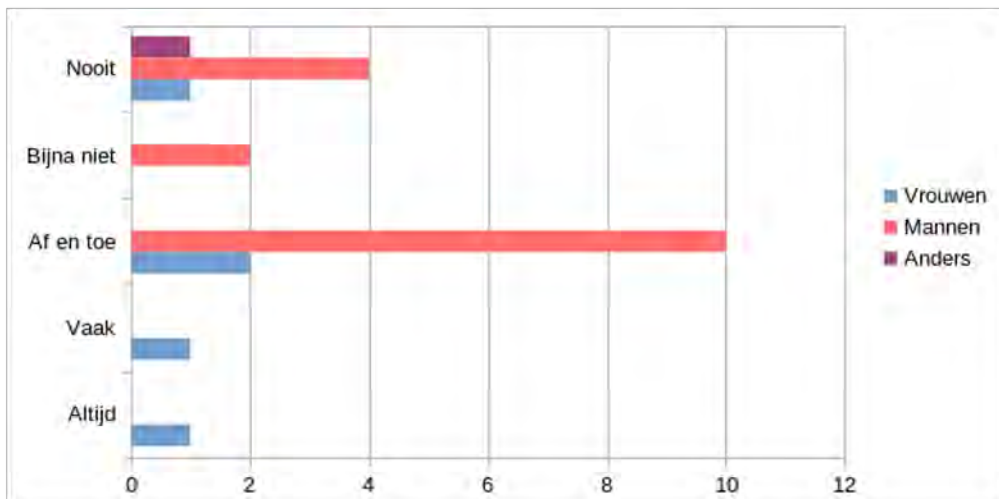
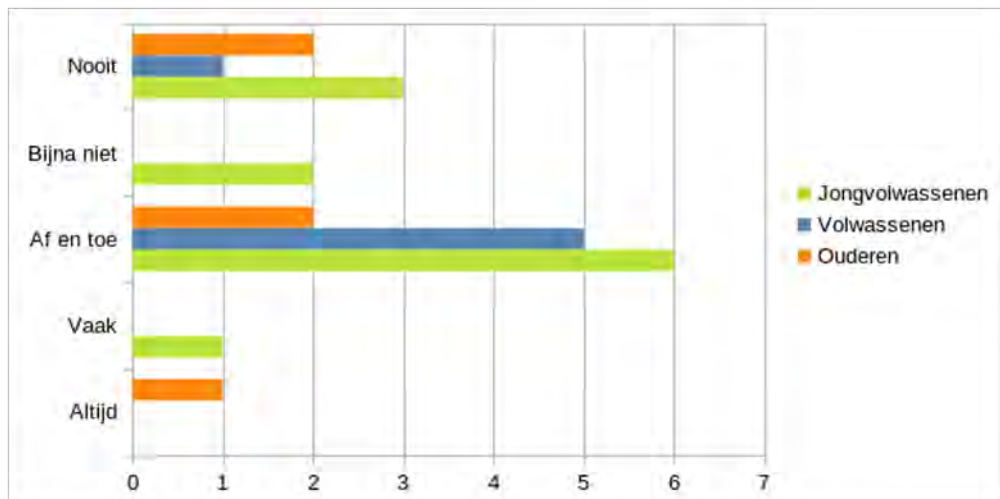
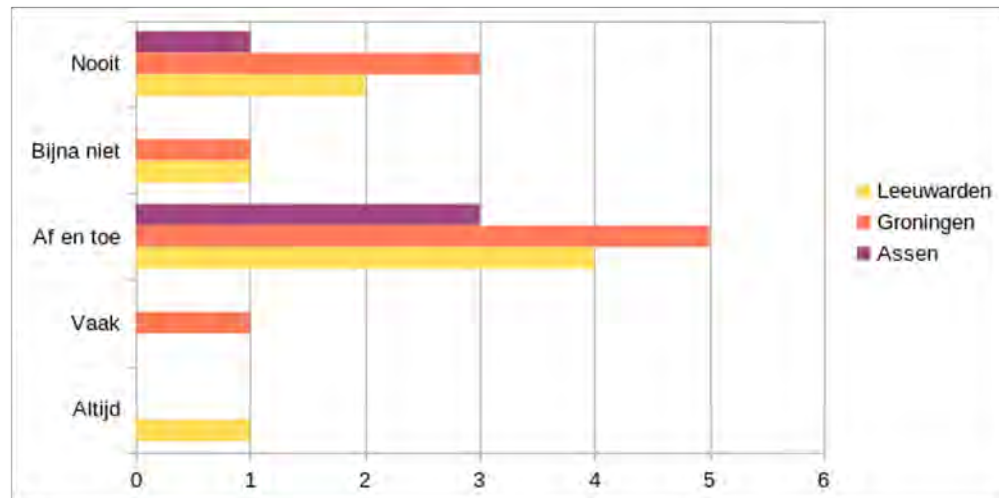
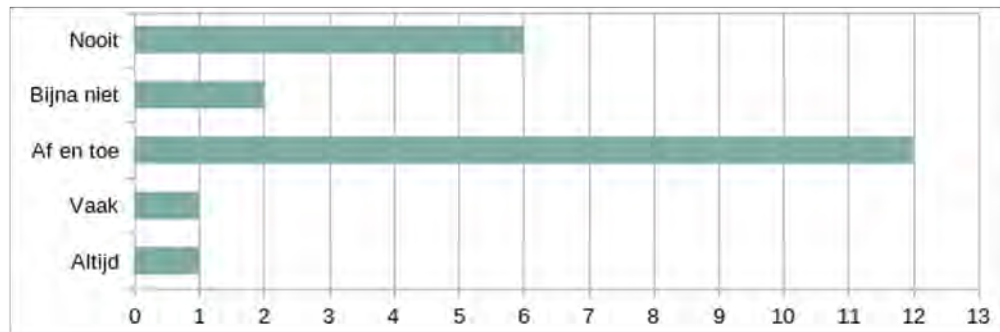


Fig. 6.1 Heb je wel eens te maken met geweld? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.2 Wat voor geweld?

De grootste groepen respondenten (10) hebben te maken met lichamelijk geweld en intimidatie. Daarnaast heeft een grote groep respondenten (7) te maken met schelden.

Onder jongvolwassenen heeft de grootste groep respondenten (6) te maken met lichamelijk geweld, gevolgd door een even grote groep (5) die te maken heeft met intimidatie en schelden. Onder volwassenen heeft de grootste groep respondenten (4) te maken met intimidatie, gevolgd door lichamelijk geweld (3). Evenveel ouderen (2) hebben te maken met lichamelijk geweld, intimidatie en geweld dat niet in de lijst staat, zoals bijvoorbeeld een respondent die schrijft: "Bewerkt met 1400 ° C brander!"

Evenveel vrouwen (3) hebben te maken met lichamelijk geweld en schelden. Alleen vrouwen hebben te maken met seksueel geweld. Personen die zich niet als man of vrouw identificeren hebben alleen te maken met onbekende vormen van geweld. Mannelijke respondenten hebben het meest te maken met intimidatie (8).

In Groningen heeft de grootste groep respondenten te maken met intimidatie (6), gevolgd door lichamelijk geweld (5). In Assen heeft een even grote groep respondenten (2) te maken met lichamelijk geweld en schelden. In Leeuwarden heeft de grootste groep respondenten (4) te maken met onbekende vormen van geweld. Daarnaast heeft een even grote groep (3) te maken met lichamelijk geweld, intimidatie en schelden.

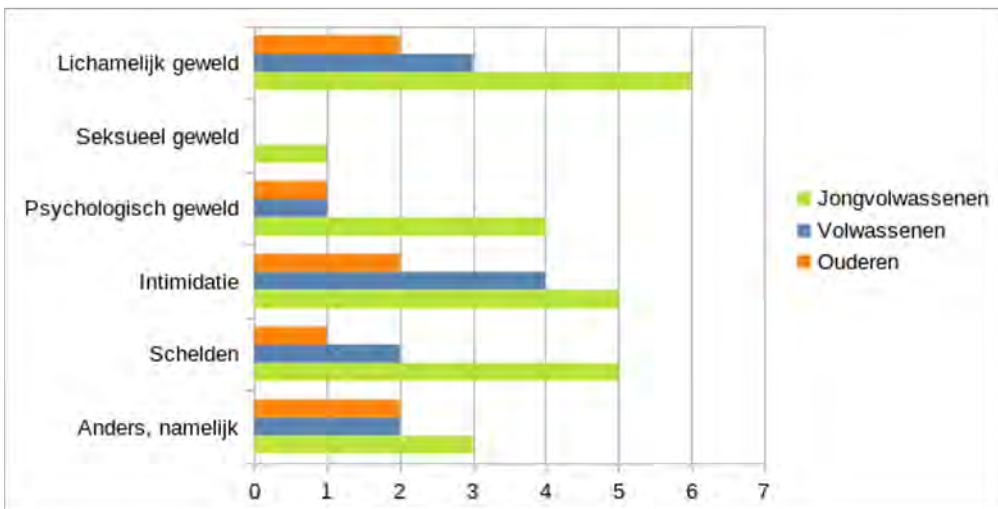
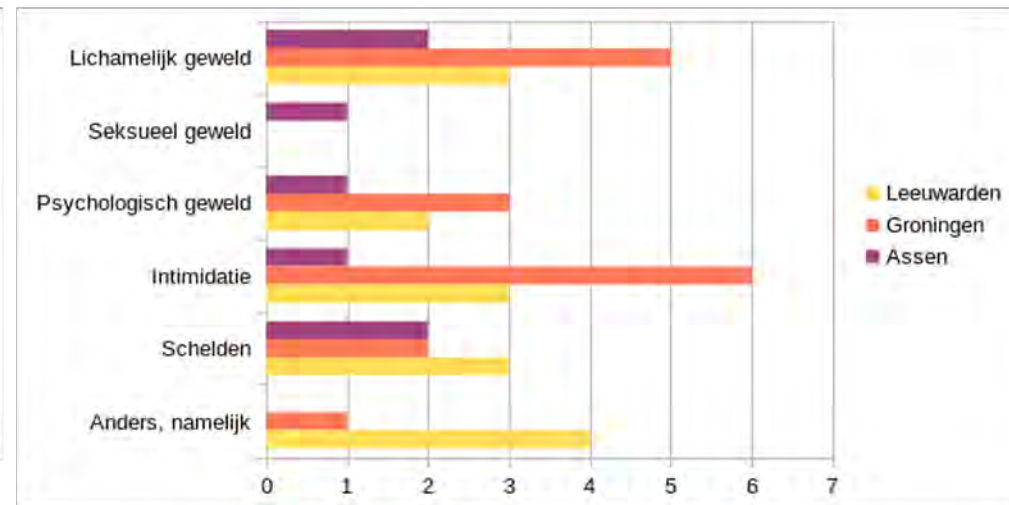
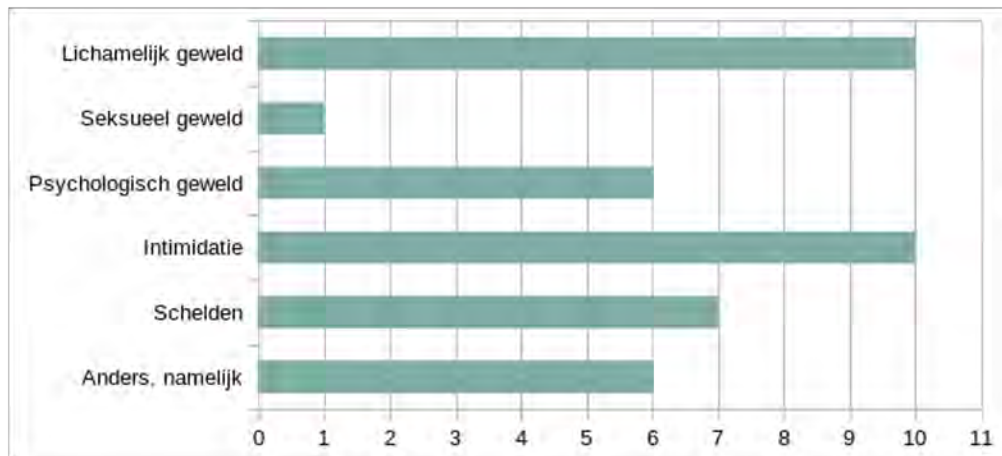


Fig. 6.2 Wat voor geweld? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.3 Heb je zelf wel eens geweld gebruikt?

De meeste respondenten (10) hebben nooit zelf geweld gebruikt. Een grote groep (6) heeft bijna nooit geweld gebruikt. Een respondent heeft vaak geweld gebruikt.

Onder volwassenen gebruikt een even grote groep respondenten (2) nooit, bijna niet en af en toe geweld. Onder ouderen gebruiken de meeste respondenten (4) nooit geweld en één bijna niet. Onder jongvolwassenen gebruiken de meeste respondenten (4) nooit of bijna niet geweld en één respondent vaak.

Onder vrouwen en mannen gebruiken de meeste respondenten nooit geweld. Alle personen die zich niet als man of vrouw identificeren gebruiken af en toe geweld. Een grote groep mannen (5) gebruikt bijna geen geweld.

In Assen gebruikt een even grote groep respondenten (2) nooit en af en toe geweld. In Leeuwarden gebruikt een even grote groep respondenten (3) nooit en bijna geen geweld. In Groningen gebruikt de grootste groep respondenten (5) nooit geweld. Een grote groep (3) gebruikt bijna geen geweld.

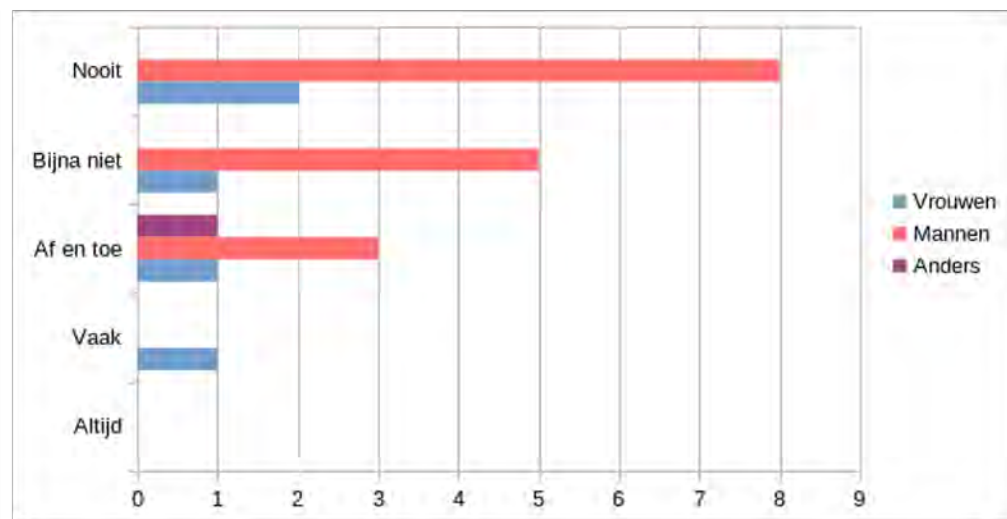
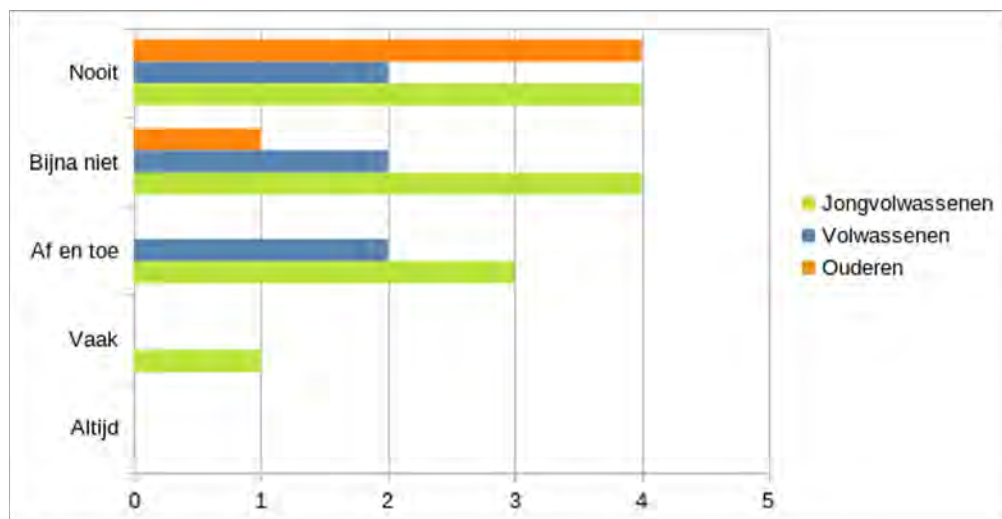
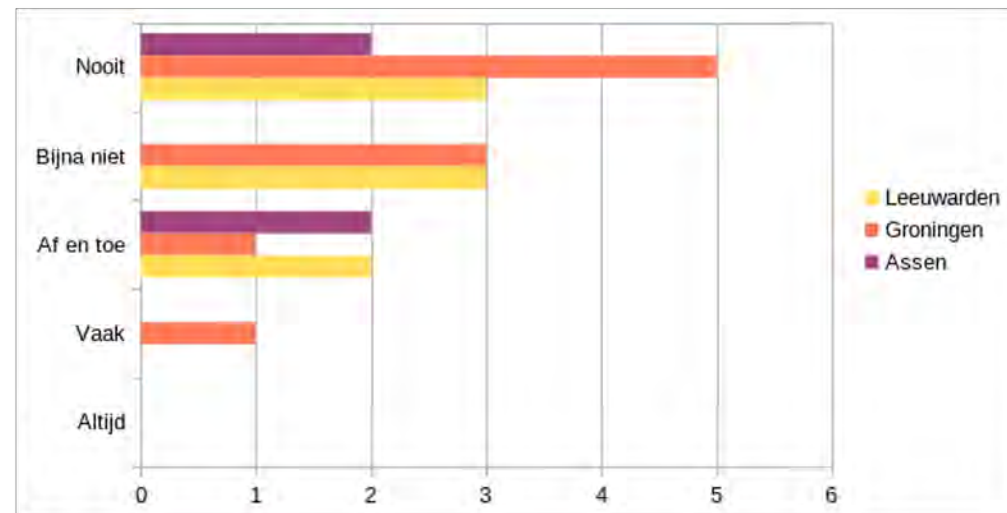
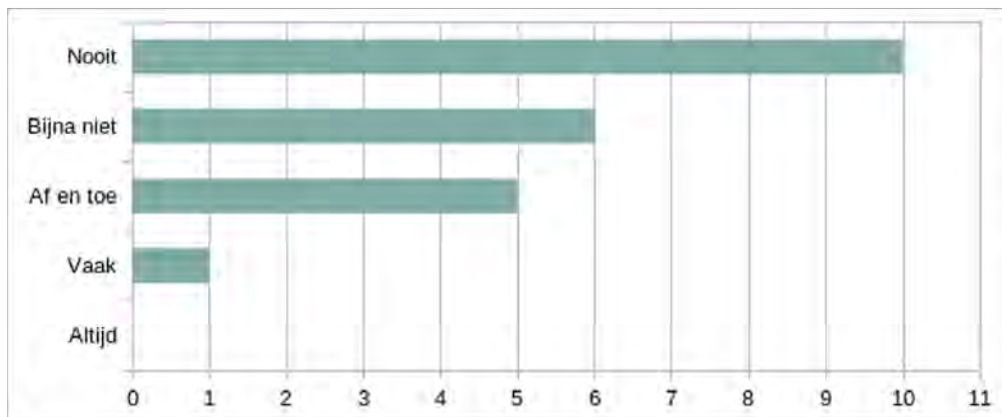


Fig. 6.3 Heb je zelf wel eens geweld gebruikt? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.4 Hoe komt dat?

De meeste respondenten (9) gebruiken geweld als zelfverdediging of door stress. Daarnaast gebruikt een grote groep (6) geweld om af te reageren. "Zo opgevoed," schrijft één respondent.

Een even grote groep jongvolwassenen (6) en volwassenen (3) gebruikt geweld als zelfverdediging als door stress. Een even grote groep ouderen (1) gebruikt geweld als zelfverdediging als door een onbekende oorzaak.

De meeste mannen gebruiken geweld als zelfverdediging (7) gevolgd door stress (5). De meeste vrouwen (3) gebruiken geweld door stress. Personen die zich niet als man of vrouw identificeren gebruiken alleen geweld om onbekende redenen.

In Leeuwarden gebruikt de grootste groep respondenten (5) geweld door stress. Daarnaast gebruikt een even grote groep geweld als zelfverdediging als om af te reageren. In Assen en Groningen gebruikt een even grote groep respondenten (2) geweld door stress als verslaving. In Groningen gebruikt de grootste groep respondenten (4) geweld als zelfverdediging.

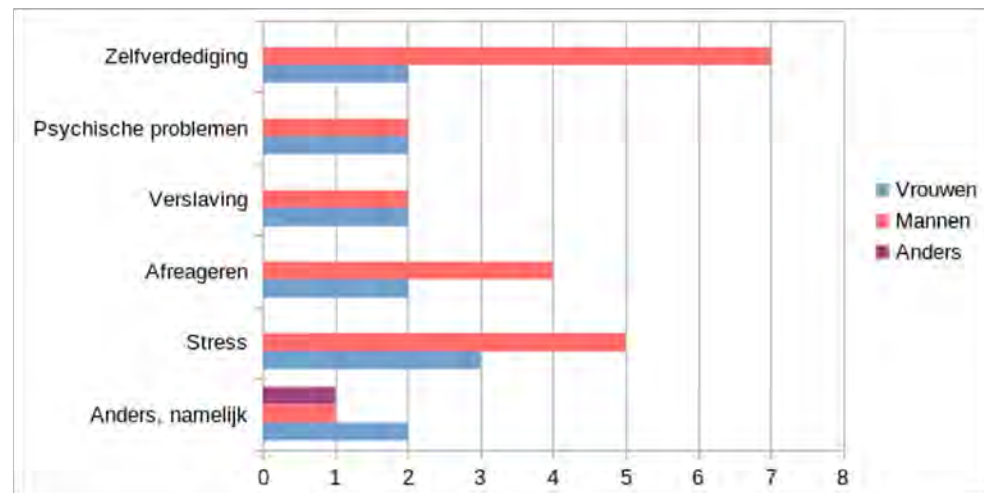
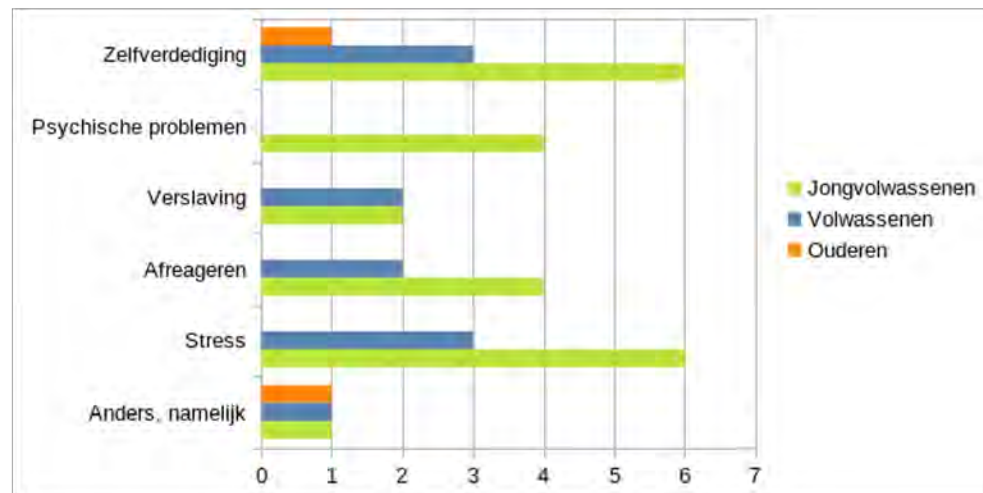
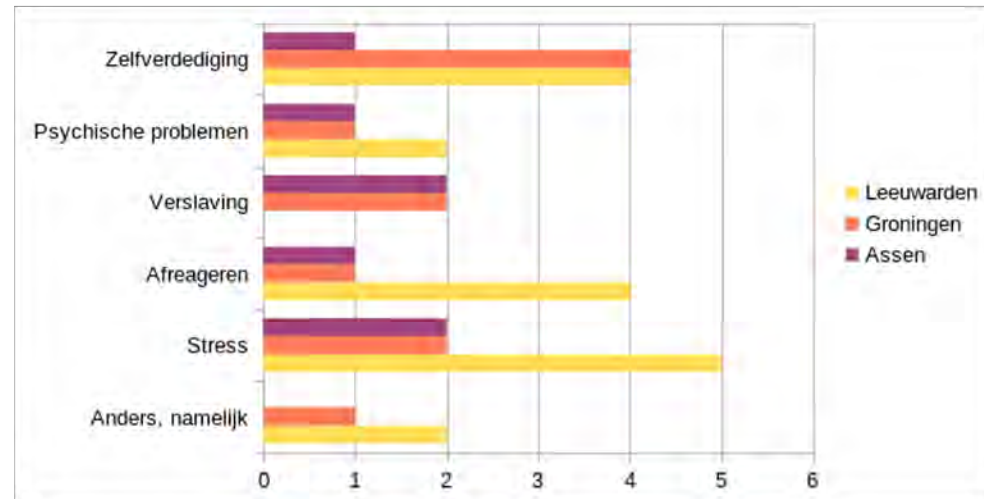
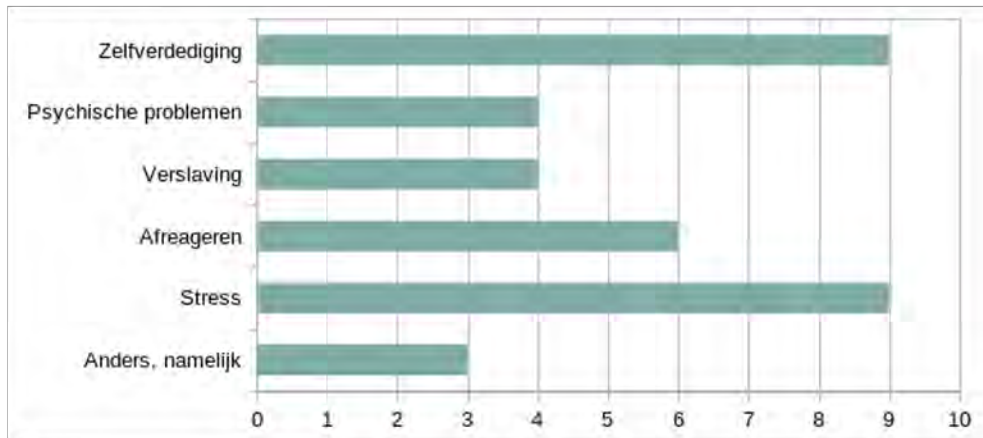


Fig. 6.4 Hoe komt dat? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.5 Heb je wel eens gedoe met de politie/boas?

De meeste respondenten (7) hebben nooit of bijna geen gedoe met boas of politie. Een grote groep respondenten (5) heeft af en toe of vaak gedoe.

Onder ouderen heeft de grootste groep (3) nooit gedoe, terwijl evenveel respondenten (1) bijna niet, af en toe en vaak gedoe hebben. Zij krijgen boetes. Onder volwassenen heeft een even grote groep (2) nooit als af en toe gedoe. Ze worden gevolgd, getreiterd en opgepakt. "Boetes, volgen, treiteren," schrijft een respondent. Onder jongvolwassenen heeft de grootste groep (5) bijna geen gedoe en een grote groep (4) vaak. Zij worden lastiggevallen. Verder geeft één respondent geeft aan: "Na 'dood' kijken ze vaak of ik nog 'leef'."

De meeste vrouwen (3) hebben nooit gedoe. De meeste mannen (5) hebben af en toe gedoe en een grote groep (4) vaak. Een persoon die zich niet als man of vrouw identificeert heeft bijna geen gedoe.

In Leeuwarden hebben de meeste respondenten (6) bijna geen gedoe. Als ze wel gedoe hebben is dat in de vorm van een bekeuring. In Groningen hebben evenveel respondenten (4) nooit als vaak gedoe. "Pakken ze me op voor nacht cel of crisisdienst," schrijft een respondent. In Assen hebben de meeste respondenten (2) af en toe gedoe. "Opgepakt vanwege verleden met geweld," meldt een.

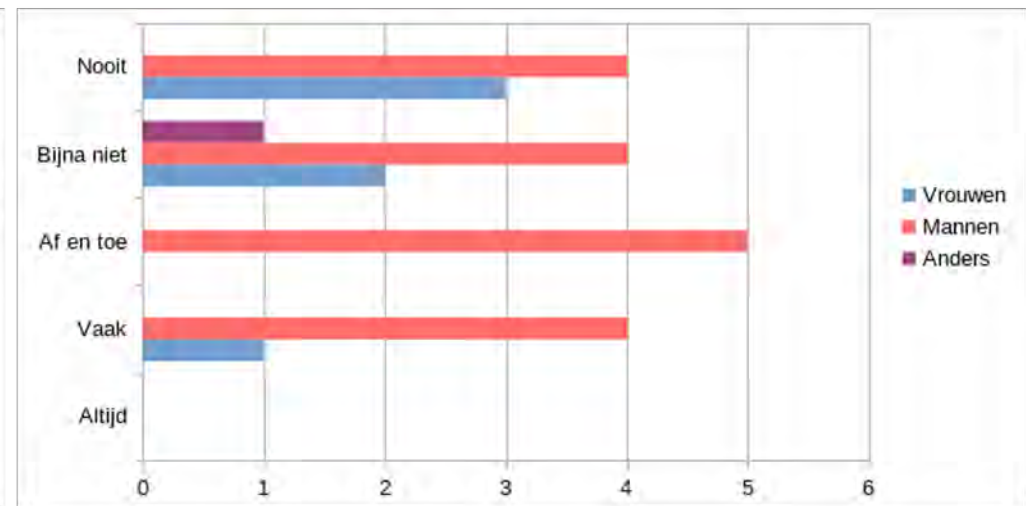
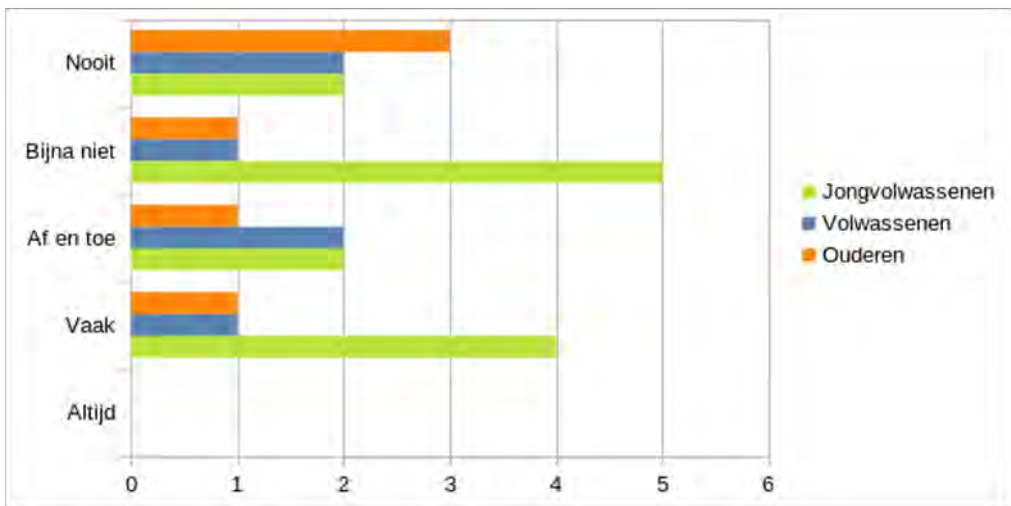
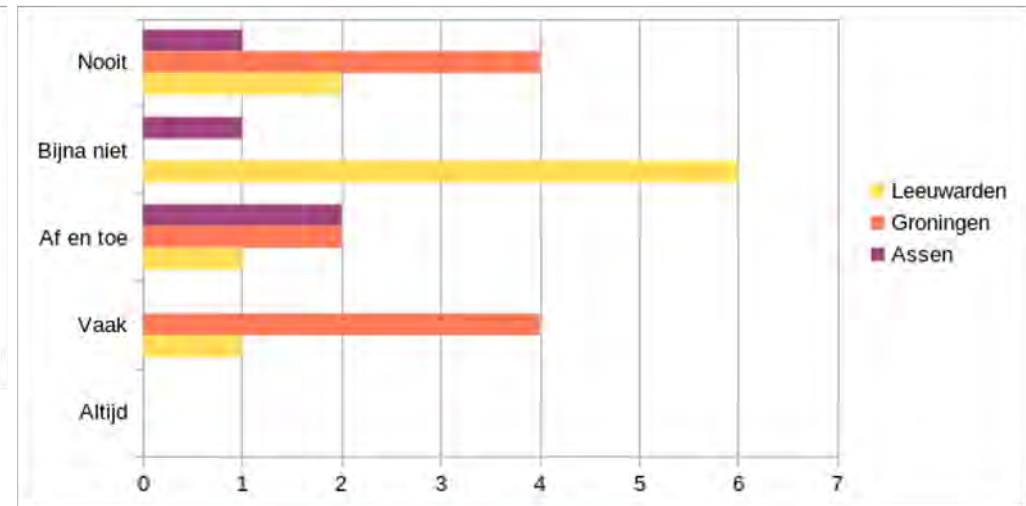
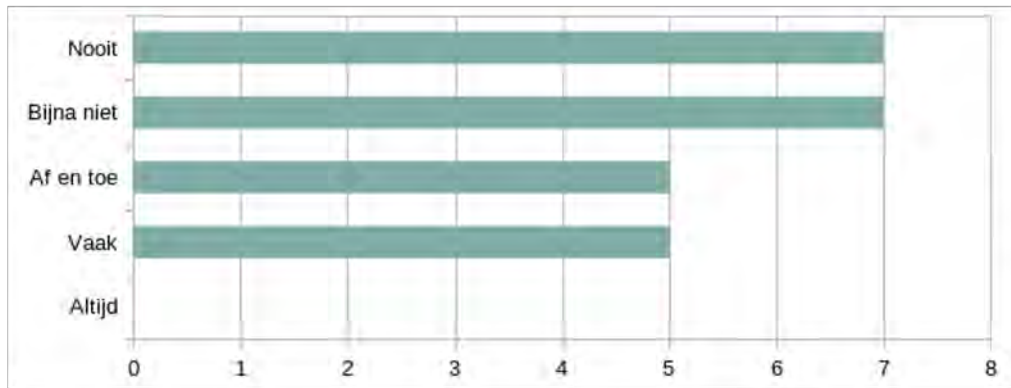


Fig. 6.5 Heb je wel eens gedoe met de politie/boas? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.7 Blijf je altijd op dezelfde plek/in dezelfde plaats?

De meeste respondenten (9) blijven meestal op dezelfde plek. Een grote groep (5) blijft soms op dezelfde plek. Drie respondenten blijven nooit op dezelfde plek. "Nee, beter niet doen meesten op straat niet mijn soort. Onbetrouwbaar," schrijft een respondent.

De meeste oudere respondenten (2) blijven meestal niet op dezelfde plek, omdat ze onrustig zijn of de mensen niet vertrouwen. De meeste jongvolwassen respondenten (6) blijven meestal wel op dezelfde plek. Bekende wegen, vastigheid en gewenning waren voor hen redenen om dat te doen. Evenveel volwassen respondenten (2) blijven soms of meestal wel op dezelfde plek. Voor hen is veiligheid een reden.

De meeste vrouwen en mannen blijven meestal op dezelfde plek. Daarnaast blijft een grote groep mannen (4) soms op dezelfde plek, vanwege de veiligheid en stabiliteit. Alle personen die zich niet als man of vrouw identificeren blijven soms op dezelfde plek. Evenveel vrouwen (1) blijven nooit als altijd op dezelfde plek.

In alle plaatsen blijven de meeste respondenten meestal op dezelfde plek. In Groningen blijven daarnaast evenveel respondenten (2) soms als meestal niet op dezelfde plek. Respondenten die wel op dezelfde plek blijven doen dat omdat ze de wegen kennen of stabiliteit proberen te creëren. Als ze niet op dezelfde plek blijven, is dat omdat de mensen op straat onbetrouwbaar zijn of omdat ze zich onveilig voelen. In Assen blijven evenveel respondenten (1) soms als altijd op dezelfde plek. Ze doen dat omdat ze zich er veilig voelen. "Geen behoefte om elke keer aan een nieuwe plek te wennen," is een antwoord. In Leeuwarden blijven evenveel respondenten (2) soms als nooit op dezelfde plek.

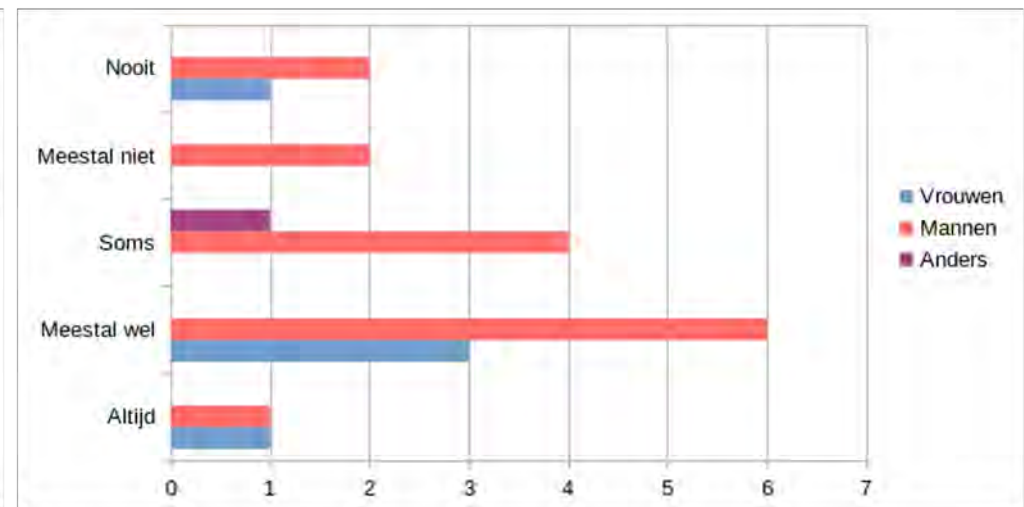
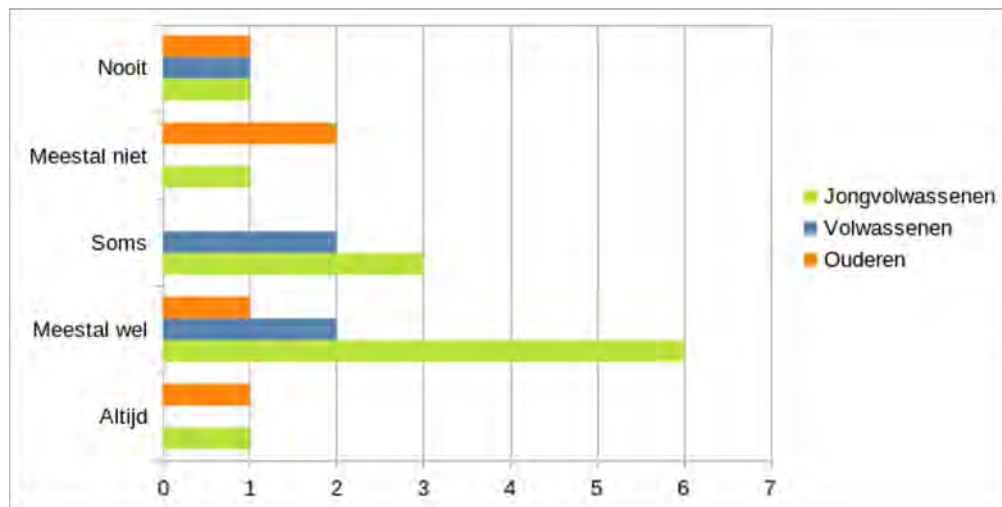
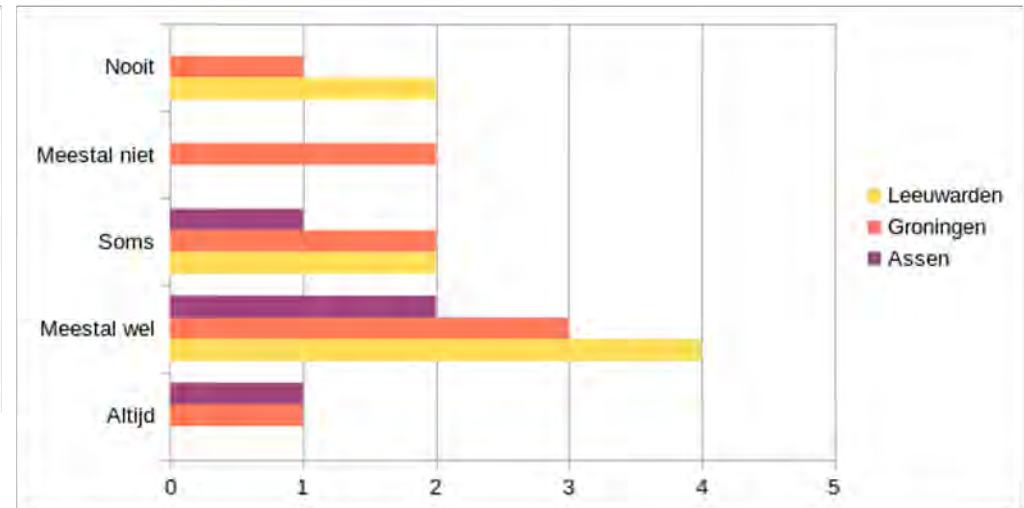
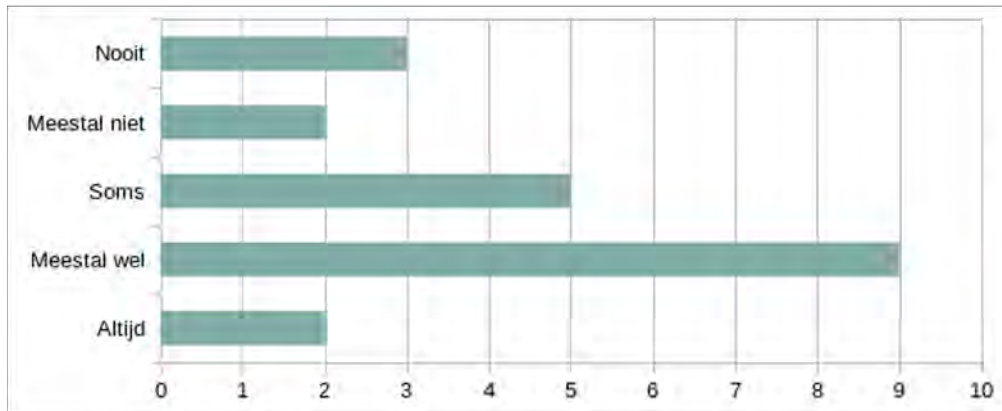


Fig. 6.7 Blijf je altijd op dezelfde plek/in dezelfde plaats? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.9 Hoe kijken mensen die niet dak- of thuisloos zijn tegen jou aan?

De grootste groep respondenten (12) vindt dat mensen die niet dak- of thuisloos zijn neutraal tegen hen aan kijken. Een grote groep respondenten (6) vindt dat men redelijk goed tegen hen aankijkt.

De meeste volwassenen en jongvolwassenen vinden dat men neutraal tegen hen aankijkt. Een grote groep volwassenen (2) vindt dat men slecht tegen hen aankijkt. Een van hen wijt dit aan een crimineel verleden. Een grote groep jongvolwassenen (8) vindt dat men redelijk goed tegen hen aankijkt. Ze zien de oorsprong daarvan in de denkwijze van de mensen. De meeste ouderen (3) vinden dat men redelijk goed tegen hen aankijkt. Ze merken dat aan de betrokkenheid en behulpzaamheid van voorbijgangers.

De meeste vrouwen en mannen vinden dat men neutraal tegen hen aankijkt. Een vrouwelijke respondent wijt haar slechte indruk aan haar eigen aggressieve gedrag. "Door altijd met extreem geweld te erageren zijn veel mensen bang," schrijft ze. Andere vrouwelijke respondenten denken dat hun goede beeld te wijten is aan het feit dat het niet aan hen te zien is dat ze dak- of thuisloos zijn. Een grote groep mannen (4) vindt dat men een redelijk goede indruk van hen heeft. Ze denken dat het helpt om mensen aan te kijken. Evenveel personen die zich niet als man of vrouw identificeren (1) vinden dat men neutraal als redelijk goed tegen hen aankijkt.

In alle plaatsen vinden de meeste respondenten dat er neutraal tegen hen wordt aangekeken. In Assen vinden evenveel respondenten (1) dat men redelijk slecht als goed tegen hen aankijkt. Ze denken dat dit komt omdat ze proberen iedereen in hun waarde te laten en bijna niemand weet dat ze dak- of thuisloos zijn. In Groningen en Leeuwarden vindt een grote groep respondenten dat men redelijk goed tegen hen aankijkt. In Groningen merken respondenten dat doordat mensen hen vragen of het te doen is op straat. Daarnaast schrijft een respondent: "Veel mensen willen je helpen met o.a. eten."

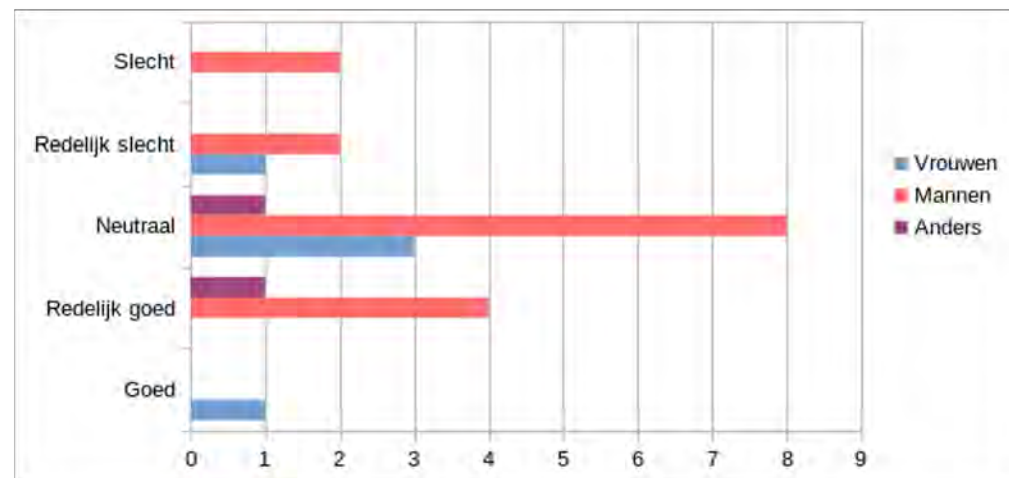
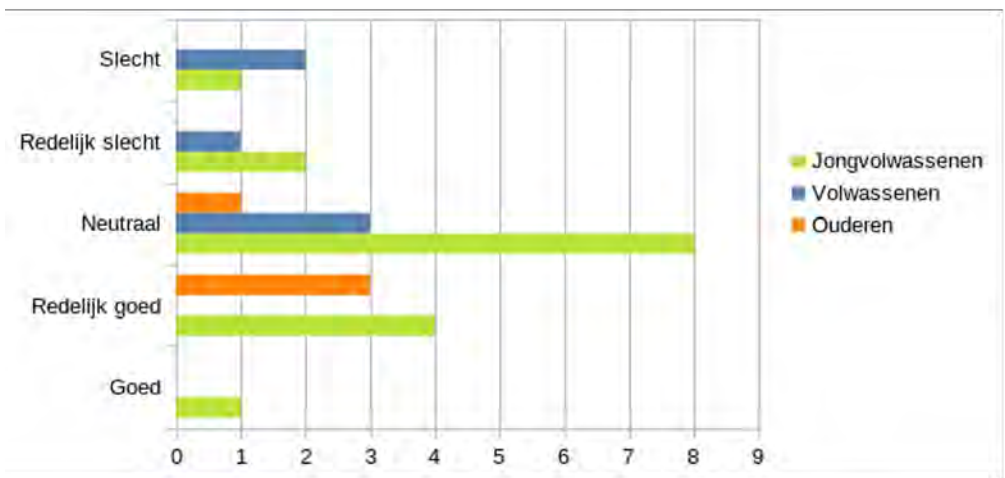
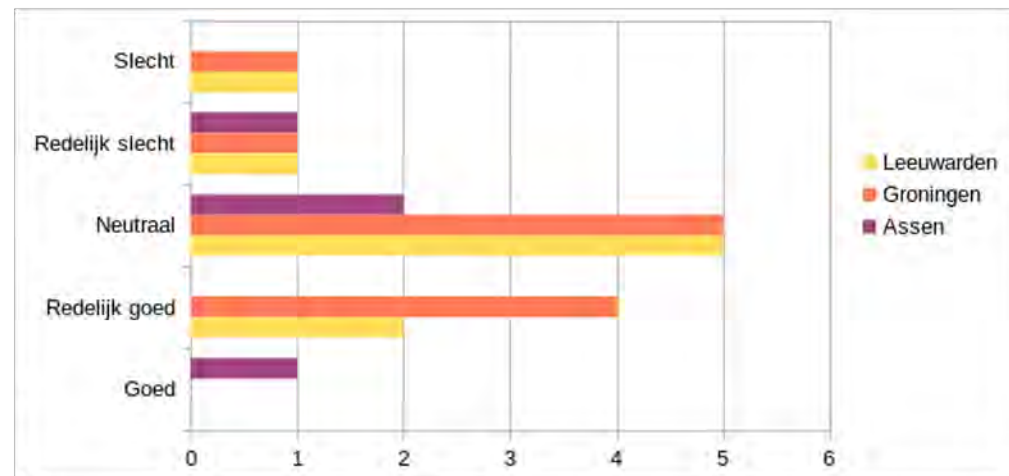
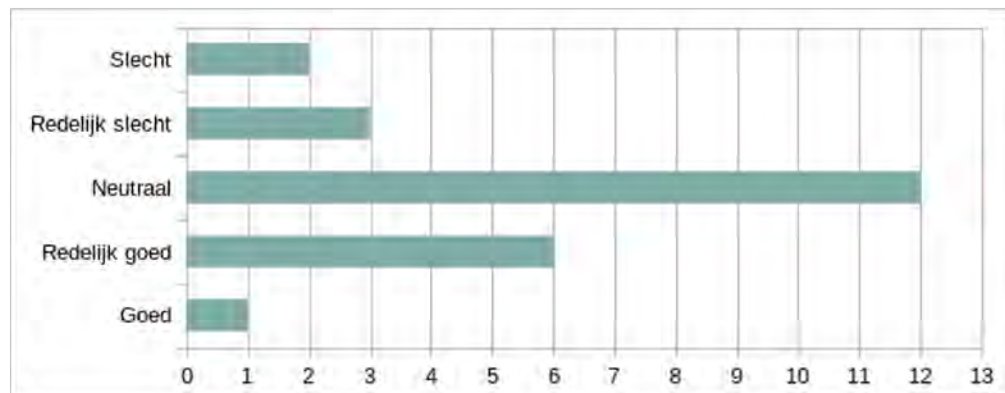


Fig. 6.9 Hoe kijken mensen die niet dak- of thuisloos zijn tegen jou aan? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.11 Heb je last van een stigma?

De meeste respondenten (11) hebben geen last van een stigma, maar een bijna even grote groep (10) heeft er wel last van.

Evenveel jongvolwassenen (6) hebben wel als geen last van een stigma. Ze merken dat doordat het hen verteld wordt en dat ze niet serieus genomen worden. "Af en toe merk je dat mensen je iets minder serieus nemen," schrijft een respondent. Ze wijten een gebrek aan stigma aan hun sociale vaardigheden. "Ik ben sociaal aangelegd en kan vaak met iedereen overweg," zegt een ander. De meeste volwassenen (4) hebben last van een stigma. Ze merken dat doordat ze getreiterd worden. De meeste ouderen (3) hebben geen last van een stigma. Ouderen die er wel last van hebben, kunnen niet krijgen wat ze nodig hebben.

De meeste vrouwen (3) hebben geen last van een stigma. De meeste mannen (9) hebben wel last van een stigma. Alle personen die zich niet identificeren als man of vrouw (1) hebben geen last van een stigma.

In Groningen hebben de meeste respondenten (6) wel last van een stigma. Dat merken ze doordat ze hun verhaal niet kunnen delen. In Leeuwarden hebben de meeste respondenten (4) geen last van een stigma. Als ze er wel last van hebben, merken ze dat door de manier waarop mensen met hen praten. In Assen hebben evenveel respondenten (2) wel als geen last van een stigma. Ze wijten een gebrek aan stigma aan hun eerlijkheid en positieve instelling.

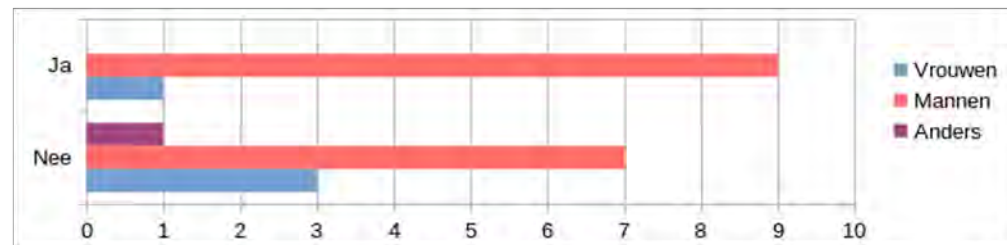
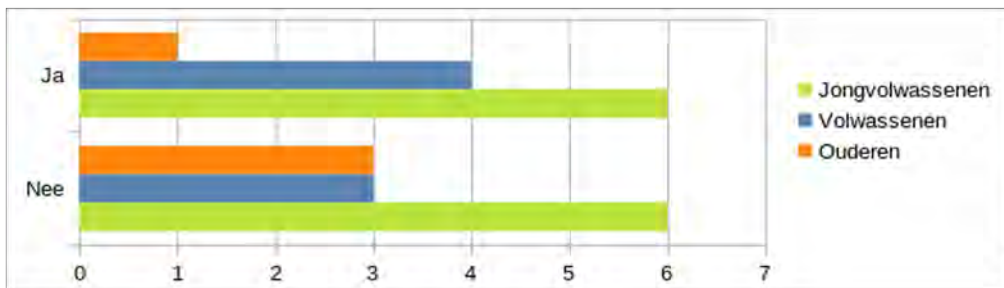
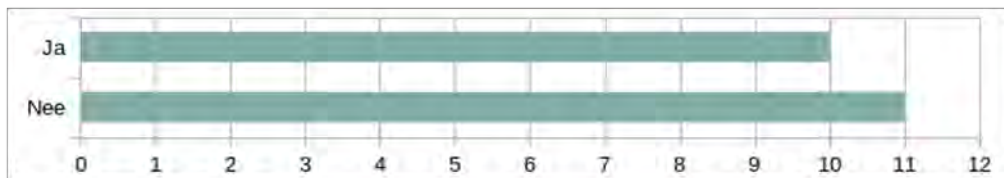


Fig. 6.11 Heb je last van een stigma? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

6.13 Hoe veilig voel je je?

De meeste respondenten (16) voelen zich veilig. "Ben alleen bang voor mezelf," schrijft een van hen. Een grote groep (5) voelt zich onveilig.

In alle leeftijdscategoriën voelen de meeste respondenten zich veilig. Daarnaast voelt een grote groep jongvolwassenen (4) zich onveilig, doordat ze geen veilige slaapplek hebben, of door andere mensen. Één oudere voelt zich heel onveilig. De rest voelt zich veilig door hun reputatie en respectvolle omgang. "Reputatie van mij en enkele die op me letten. Mijn vrouw nog ergst gevreesd," schrijft een respondent. Evenveel volwassen respondenten (1) voelen zich onveilig als heel onveilig. Ze voelen zich onveilig door hun ervaringen en veilig door zelfkennis.

De meeste vrouwen en mannen voelen zich veilig. Evenveel vrouwen (1) voelen zich heel onveilig als heel veilig. Vrouwen voelen zich veilig doordat ze niet bang zijn aangelegd en onveilig omdat ze niet houden van confrontatie. "Ik ben bang voor geluid ruzie etc wil ik weglopen of goedmaken," meldt een van hen. Mannen voelen zich veilig door goede vrienden en door zich bewust te zijn van hun omgeving. Ze voelen zich onveilig door de onvoorspelbaarheid van andere dak- of thuisloze mensen. Evenveel personen die zich niet als man of vrouw identificeren (1) voelen zich veilig als heel veilig, door de sfeer.

In alle plaatsen voelen de meeste respondenten zich veilig. In Assen voelen zelfs alle respondenten zich veilig, door de omgeving. In Groningen voelen evenveel respondenten zich onveilig als heel veilig. Ze voelen zich veilig omdat ze zich bewust zijn van onveilige situaties. Ze voelen zich onveilig door hun ervaringen, of omdat ze geen veilige slaapplek hebben. In Leeuwarden voelt een grote groep respondenten (3) zich onveilig door de "onvoorspelbaarheid van andere daklozen." Ze voelen zich veilig door zelfkennis en zelfvertrouwen.

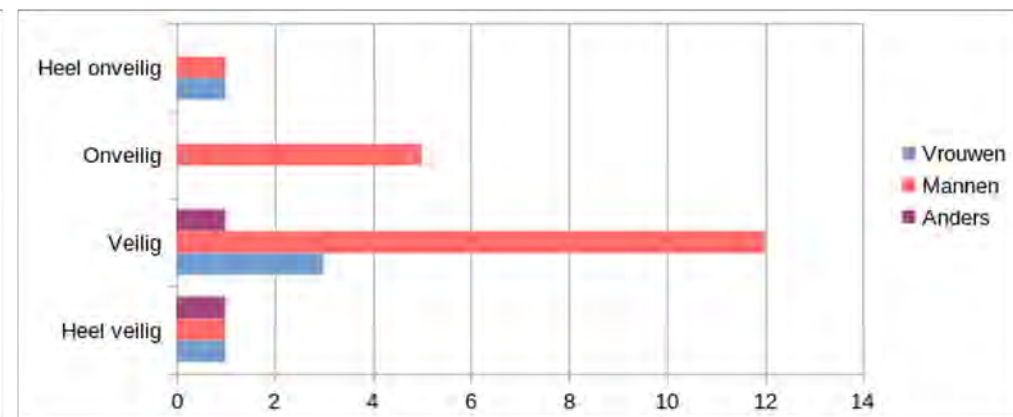
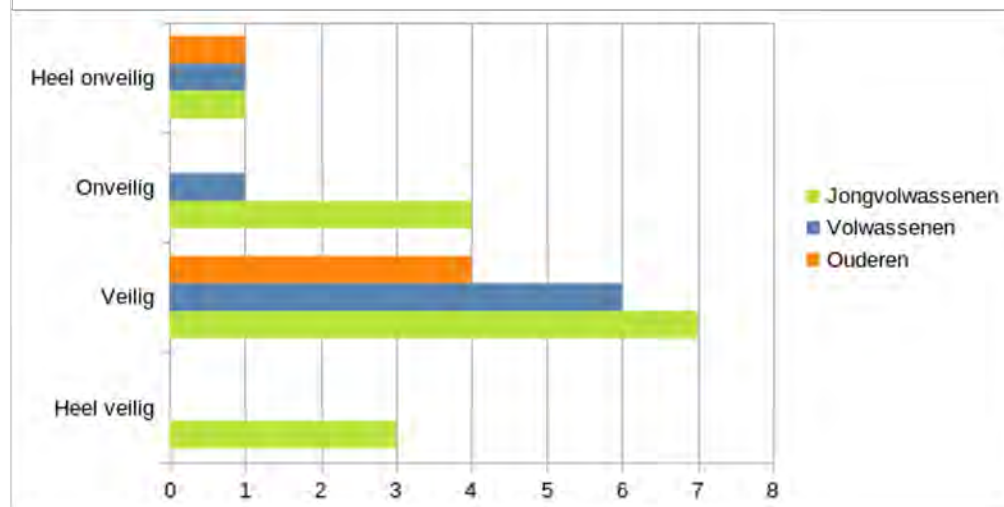
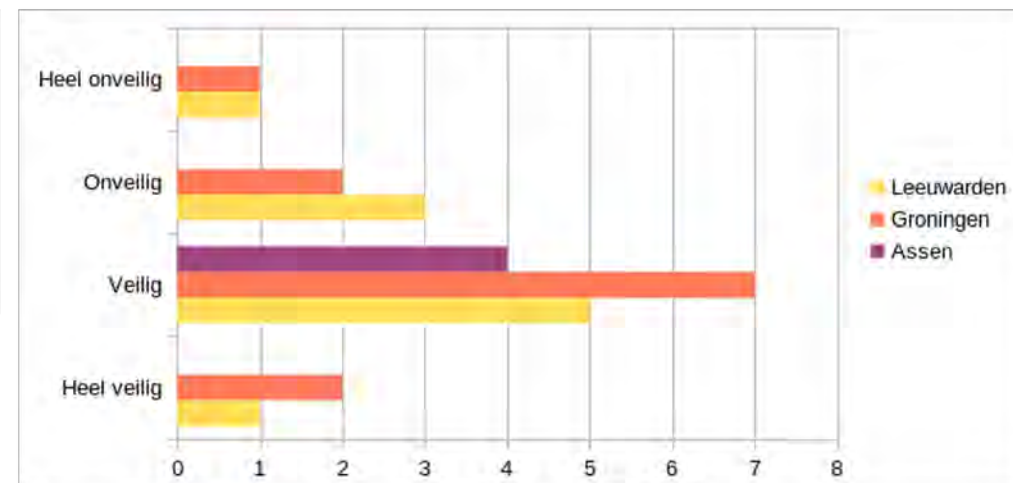
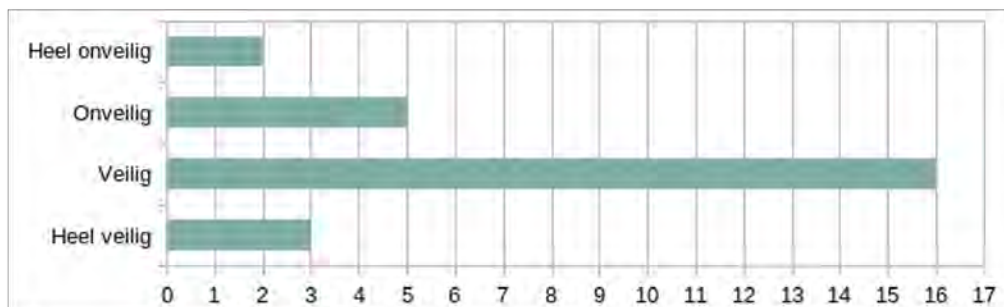


Fig. 6.13 Hoe veilig voel je je? Totaal, per locatie, leeftijd en geslacht.

7. TOEKOMST

7.1 Wat heb je op dit moment nodig?

Jongvolwassenen hebben rust, privacy, stabiliteit en respect nodig.

Volwassenen hebben werk, kleding en een eigen plekje nodig.

Ouderen hebben geld en liefde nodig.

Vrouwen hebben werk en een eigen plek nodig.

Mannen hebben, geld, liefde en eerlijke burens nodig.

Mensen die zich niet als man of vrouw identificeren hebben geld nodig.

In Assen hebben respondenten een eigen plek nodig.

In Groningen hebben respondenten rust, privacy en respect nodig.

In Leeuwarden hebben respondenten werk, een huis, kleding en geld nodig.

7.2 Wat heb je nodig op de lange termijn?

Jongvolwassenen hebben stabiliteit, respect en een goede band met hun familie nodig.
Volwassenen hebben gezondheid, een veilig huis en ondersteuning bij begrijpend lezen nodig.
Ouderen hebben geld nodig.

Vrouwen hebben een huis, een stabiele woonomgeving, rust en vastigheid nodig.
Mannen hebben gezondheid nodig, respect en ondersteuning bij het verwerken van hun verleden.
Personen die zich niet als man of vrouw identificeren hebben een huis nodig.

In Assen hebben respondenten een stabiele woonomgeving, rust en vastigheid nodig.
In Groningen hebben respondenten sneller hulp nodig van instanties als er iets mis gaat.
In Leeuwarden hebben respondenten een baan, een stabiele basis en een goede band met hun familie nodig.

7.3 Wat zou je mensen willen meegeven over dak- of thuisloos zijn?

De antwoorden op deze vraag kunnen worden onderverdeeld in een aantal thema's. De meeste respondenten interpreteren de vraag als een boodschap aan lotgenoten, maar een aantal van hen richt zich tot mensen die niet dak- of thuisloos zijn.

Advies aan lotgenoten

Vriendelijk zijn. Heel vaak willen ze je dan wel helpen.

Werken aan jezelf, elke dag is een nieuwe kans.

Blijf thuis, mensen zijn mensen, verslaving is verslaving, toekomst ligt aan jou.

Focus op wat je kan doen en gun jezelf de tijd om alles te verwerken.

Accepteer dat je leven even kut is. Jij bent de enige die jou er ook weer kan uit kan trekken.

Blijf niet in het verleden hangen en zie je problemen onder ogen en zoek hulp.

Hart onder de riem

Nooit opgeven.

Blijven doorgaan er wacht iets beters.

Niet janken (god helpt...).

Schroom niet om om hulp te vragen.

Houd vol, blijf van troep af en zoek hulp.

Boodschap aan mensen die niet dak- of thuisloos zijn

Gun een ander ook een leven.

Iedereen heeft zijn eigen leven.

Voorkom het, want je kan in een situatie komen waar je niet geholpen wordt en je heel veel achterstand krijgt.

Wees trots op wat je hebt, je kan het in één klap kwijtraken.

Ervaring met dakloosheid meegeven. Zonder stabiliteit kom je nergens.

Zwaar / veel stress / onzekere toekomst.

Anders

Altijd doen :).

Goed voorbereiden.

Levenservaring opdoen.

7.4 Wat is jouw toekomstvisie?

Ook deze vraag laat zich onderverdelen in een aantal thema's. Een klein aantal respondenten heeft helemaal geen toekomstvisie, maar het merendeel wel. De meeste respondenten willen een normaal leven. Een kleine groep kijkt verder.

Geen

Leef van dag tot dag.

Nu! (niet verder:nutteloos).

Doe niet aan visie.

Bijna onbestaand. Maar sinds dingen ontwikkelen op privéniveau, durf ik steeds meer een beetje te dromen.

Normaal leven

Hoop dat het beter gaat (woonsituatie).

Werk en eigen plekje.

Huisje boompje beestje.

Gelukkig zijn / Eigen huisje.

Studeren en werken.

Terug in socialiteit.

Een gezinsleven.

Graag zou ik willen werken, een huisje en een huisdier heb niet heel veel wensen behalve gelukkig zijn met mijn vrouw met huisje boompje beestje.

In de toekomst gezond blijven.

Stabiliteit

Door gaan leven met goeie mensen om me heen & stabiliteit.

Even rust in mijn hoofd i.v.m toekomst.

Een stabiel leven.

Anders

Ik hoop dat mensen elkaar lief hebben in plaats van oorlog te voeren.

Piloot van F16.

Mensen helpen.

Samenvatting

Oorzaak

Op welke leeftijd werden respondenten dak- of thuisloos, hoe is dat gebeurd en wat voor zaken speelden er die mogelijk van invloed zijn geweest?

Het blijkt dat de meeste respondenten tussen 21 en 30 jaar dak- of thuisloos zijn geworden. Meestal kwam dit doordat ze uit huis werden gezet. Vaak hadden ze destijds te maken met werkloosheid of middelengebruik.

Basisbehoeften

Hoe voorzien respondenten in hun basisbehoeften?

De meeste respondenten kopen hun eten of halen het bij een gaarkeuken. Meestal krijgen ze genoeg.

De meeste respondenten beschermen zichzelf tegen hitte of kou doormiddel van kleding, gevolgd door opvang. Een vernuftige jongvolwassen respondent slaapt in een papierbak met karton en een Leeuwardenaar gaat in de bibliotheek zitten.

Respondenten slapen veelal slecht. De meesten doen dit in een slaaphuis of op de bank bij vrienden. Een grote groep slaapt in de openlucht.

Bij pijn of ziekte gaan de meeste respondenten gewoon door. Daarnaast zijn zelfmedicatie en de huisartsenpost populaire opties.

Geld

Hoe komen respondenten aan geld, waar geven ze het aan uit en komen ze ermee rond?

De meeste respondenten ontvangen een uitkering. Daarnaast verdienen veel van hen geld met blikjes inzamelen. Opvallend is dat geen van de respondenten bedelen. Eten en drinken vormen de grootste uitgaven, terwijl daarnaast vaak geld wordt uitgegeven aan kleding en drank en/of drugs. Meestal komen ze niet rond van hun geld.

Sociale omgang

Wat is de verhouding van respondenten met andere dak- en thuisloze mensen?

Voor de meeste respondenten is die verhouding goed. Een kleine meerderheid werkt ook af en toe samen. Ze doen dit door bijvoorbeeld samen de nachtopvang schoon te maken.

Af en toe geven of krijgen de meeste respondenten hulp aan of van lotgenoten. Vaak in de vorm van het delen van zaken als shag, geld of eten, maar ook advies of een luisterend oor.

Aan welke hulporganisatie hebben respondenten het meest?

De meeste respondenten krijgen de meeste hulp van Werkpro, gevolgd door het Leger des Heils. Daarnaast heeft een grote groep respondenten het meeste aan een andere organisatie of persoon, zoals hun vrienden, de gemeente of de GGZ. Opvallend is dat Limor door niemand genoemd wordt.

Veiligheid

Wat is de ervaring van respondenten met geweld, hoe is hun interactie met de politie en boas, hebben ze last van een stigma en hoe veilig voelen ze zich?

De meeste respondenten hebben af en toe te maken met geweld. Het valt op dat meer vrouwen vaak of altijd met geweld te maken hebben, terwijl een grote groep mannen nooit met geweld heeft te maken. Lichamelijk geweld en intimidatie zijn de meest voorkomende vormen. Alleen vrouwen hebben te maken met seksueel geweld.

Zelf gebruiken de meeste respondenten nooit geweld, hoewel er ook een grote groep is die af en toe geweld gebruikt. Meestal is dat voor zelfverdediging of komt het door stress.

De meeste respondenten hebben nooit of bijna nooit gedoe met de politie of boas. Als ze wel last hebben is dat meestal in de vorm van boetes of arrestaties. Sommige respondenten hebben ook positieve interacties. Er wordt naar hen omgekeken.

De meeste respondenten blijven meestal op dezelfde plek. Een grote groep blijft soms op dezelfde plek. Onrust, wantrouwen en een gevoel van onveiligheid zijn voor hen redenen om niet te blijven. Gewenning, stabiliteit en veiligheid redenen om dat wel te doen.

Meeste respondenten vindt dat mensen die niet dak- of thuisloos zijn neutraal tegen hen aan kijken. Daarnaast vinden veel dat men redelijk goed tegen hen aankijkt. Ze merken dat aan de betrokkenheid en behulpzaamheid van voorbijgangers. Als respondenten denken dat men niet goed tegen hen aankijkt wijten ze dat aan hun verleden of hun gedrag.

De meeste respondenten hebben geen last van een stigma, maar een bijna even grote groep wel. Opvallend is dat de meeste mannen wel een stigma ervaren, terwijl dat voor de meeste vrouwen en personen die zich niet als man of vrouw identificeren niet zo is. Respondenten merken dat ze een stigma hebben door de manier waarop ze bejegend worden en dat ze niet kunnen krijgen wat ze nodig hebben. Als ze geen stigma hebben wijten respondenten dat aan hun sociale vaardigheden, eerlijkheid en positieve instelling.

Ondanks alles voelt het overgrote deel van de respondenten zich wel veilig. Ze wijten dit vooral aan hun karakter, gedrag en reputatie. Voor de kleine groep respondenten die zich niet veilig voelt, ligt de oorzaak vaak in hun eigen problemen en de afwezigheid van een veilige slaapplek.

Toekomst

Wat hebben respondenten nu nodig en wat is hun toekomstvisie?

De meeste respondenten geven aan op korte termijn een woning nodig te hebben. Op de lange termijn worden stabiliteit, rust en vastigheid genoemd. Vragen om ondersteuning komen ook vaak terug.

Een klein aantal respondenten heeft helemaal geen toekomstvisie, maar het merendeel wel. Veelal zijn de wensen bescheiden. De meeste respondenten willen een normaal leven. Een kleine groep durft groter te dromen.

Boodschap

Gevraagd om een boodschap richten de meeste respondenten die aan lotgenoten. Veelal in de vorm van advies, maar af en toe steken ze hen ook een hart onder de riem.

Een kleiner aantal boodschappen is gericht aan mensen die niet dak- of thuisloos zijn. Die nemen de vorm aan van schrikbeelden en een pleidooi voor medemenselijkheid.

Conclusie

In de leeftijdsgroep 21 tot en met 30 jaar lijkt het grootste risico op dak- of thuisloosheid te bestaan onder respondenten. Daarbij lijkt uit huiszetting, met name als gevolg van werkloosheid of middelengebruik een belangrijke rol te spelen.

Respondenten lijken redelijk goed in hun basisbehoeften te kunnen voorzien. Ze worden hierin geholpen door de beschikbare faciliteiten en middelen, hun sociale contacten en hun eigen vindingrijkheid. Wel moet opgemerkt worden dat er een probleem gesignaleerd kan worden wat betreft de kwaliteit van de nachtrust. Dit lijkt samen te hangen met het ontbreken van een geschikte slaapplek. Verder is het bewonderenswaardig dat respondenten zich door pijn en ziekte vechten, maar het zou beter zijn als ze gewoon geholpen konden worden.

Hoewel de meeste respondenten een uitkering ontvangen en het inzamelen van blikjes een goede bijverdienste blijkt, komen respondenten vaak niet rond van hun geld. Dit terwijl hun uitgaven grotendeels basaal zijn. Drank- en drugsgebruik zou hier een rol in kunnen spelen.

Ondanks de moeilijke omstandigheden waarin respondenten verkeren, lijkt de verstandhouding onderling redelijk goed. Ook lijkt er enige mate van saamhorigheid onder hen te bestaan, die zich uit in samenwerking, kennisdeling en zowel materiële als emotionele ondersteuning.

Daarnaast kunnen respondenten rekenen op hulp van met name WerkPro en het Leger des Heils.

Respondenten lijken relatief weinig te maken te hebben met geweld, noch als slachtoffer, noch als dader. Wel moet worden opgemerkt dat vrouwen vaker met geweld te maken lijken te hebben. Lichamelijk geweld en intimidatie lijken de boventoon te voeren. Seksueel geweld lijkt alleen bij vrouwen voor te komen. Stress lijkt de grootste aanleiding te zijn voor geweld, terwijl zelfverdediging als gevolg kan worden gekentekend.

Respondenten hebben relatief weinig last van politie of boas. Af en toe zijn de interacties ook positief.